

Crna Gora
Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava

Adresa: Vuka Karadžića, br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

**IZVJEŠTAJ O RADU I STANJU U UPRAVNIM OBLASTIMA
MINISTARSTVA PRAVDE, LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA
ZA 2021. GODINU**

Podgorica, mart 2022. godine

SADRŽAJ:

UVOD	4
I REZIME	5
II REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA VLADE CRNE GORE.....	9
III REALIZACIJA ZAKLJUČAKA VLADE CRNE GORE	13
IV REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA MINISTARSTVA	13
SARADNJA SA NVO	19
V STRATEŠKA DOKUMENTA I MJERE I AKTIVNOSTI ZA IZVRŠAVANJE POSTAVLJENIH CILJEVA I PROJEKTI OD DRŽAVNOG ZNAČAJA.....	20
STRATEGIJA REFORME PRAVOSUĐA 2019-2022.....	20
STRATEGIJA ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA 2017-2021	21
PROGRAM RAZVOJA INFORMACIONO - KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA PRAVOSUĐA 2021-2023	23
PROGRAM RAZVOJA ALTERNATIVNIH RJEŠAVANJA SPOROVA 2019-2021.....	27
STRATEGIJA ZA UNAPREĐENJE KVALITETA ŽIVOTA LGBTI OSOBA U CRNOJ GORI 2019-2023.....	28
STRATEGIJA MANJINSKE POLITIKE 2019-2023.....	28
PLAN AKTIVNOSTI ZA POSTIZANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI 2017-2021. GODINE	29
STRATEGIJA SOCIJALNE INKLUZIJE ROMA I EGIPĆANA U CRNOJ GORI 2021- 2025. GODINE	29
STRATEGIJA ZA ZAŠTITU LICA SA INVALIDITETOM OD DISKRIMINACIJE I PROMOCIJU JEDNAKOSTI ZA PERIOD 2017-2021 GODINU	30
REALIZACIJA AKTIVNOSTI U ODNOSU NA PROJEKTE OD DRŽAVNOG ZNAČAJA.....	30
VI IZVRŠAVANJE ZAKONA I DRUGIH PROPISA	31
VII REALIZOVANE AKTIVNOSTI U VRŠENJU UPRAVNOG NADZORA.....	35
VIII PLAN INTEGRITETA, KADROVSKI POSLOVI I JAVNE NABAVKE.....	36
IX SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA.....	38
X REALIZACIJA BUDŽETA	38
XI MEĐURESORSKA SARADNJA	39
XII MEĐUNARODNA SARADNJA	41
XIII IPA Projekti	42

VIŠEKORISNIČKA IPA.....	42
BILATERALNA SARADNJA.....	43
REGIONALNA SARADNJA.....	44
XIV KABINET MINISTRA.....	44
XV PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA.....	45

UVOD

Izvještaj o radu Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za 2021. godinu pripremljen je u skladu sa članom 65 Zakona o državnoj upravi¹, članom 48 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave², kao i drugim obavezujućim aktima i javnim politikama.

Izvještaj sadrži prikaz realizacije Programa i zaključaka Vlade Crne Gore iz 2021. godine, izvršavanja zakona i drugih propisa, preduzetih mjera i njihovih rezultata u oblastima za koje je osnovano Ministarstvo.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, shodno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave, vrši: poslove uprave koji se odnose na: organizaciju i rad sudova i državnog tužilaštva, organa za izvršenje krivičnih sankcija, advokature, notara, javnih izvršitelja, posrednika i sudskih vještaka; krivično zakonodavstvo; pripremu predloga propisa kojima se uređuju obligacioni, porodični i nasljedni odnosi, sudski postupci, prekršajni postupak, arbitraža, međunarodno privatno pravo i pravna pomoć, lobiranje i sprječavanje korupcije; analitiku rada pravosudnih organa; pripremu i praćenje realizacije strateških dokumenata i projekata za oblast pravosuđa i izvršenja krivičnih sankcija; praćenje sprovođenja zakona i podzakonskih akata, kao i drugih akata iz oblasti pravosuđa, davanje mišljenja na predloge zakona i drugih propisa kojima se uređuje postupak pred sudovima, prekršajni postupak i sankcije; inspeksijski nadzor u sudovima u odnosu na organizovanje rada u sudovima u skladu sa Zakonom o sudovima; inspeksijski nadzor u odnosu na organizovanje rada u državnim tužilaštvima u skladu sa Zakonom o državnom tužilaštvu; nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova notara i pregled poslovanja Notarske komore; nadzor nad zakonitošću rada javnih izvršitelja i Komore javnih izvršitelja; kontrolu izvršenja kazne zatvora i drugih krivičnih sankcija koje se u skladu sa zakonom izvršavaju u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija; izvršenje kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeno lice stanuje, kazne rada u javnom interesu, uslovne osude i uslovnog otpusta; vođenje kaznene i prekršajne evidencije; pravosudni ispit, ispit za javnog izvršitelja, notarski ispit i ispit za pripravnike u sudovima i Državnom tužilaštvu; međunarodnu pravnu pomoć u krivičnim i građanskim stvarima; ekstradiciju; saradnju u oblasti međunarodnog krivičnog pravosuđa i međunarodnim organizacijama u oblasti pravosuđa; pripremu, izradu i izvršenje međunarodnih ugovora u oblasti međunarodne pravne pomoći; nadovjeru dokumenata za upotrebu u drugim državama; pripremu predloga zakona o potvrđivanju međunarodnih ugovora za oblast pravosudnog sistema i praćenje izvršavanja tih ugovora; saradnju sa međunarodnim organizacijama u postupku usklađivanja pravosudnog sistema sa međunarodnim standardima; administrativne poslove za imenovanje zastupnika Crne Gore pred Evropskim sudom za ljudska prava i utvrđivanje kandidata za izbor sudije Evropskog suda za ljudska prava; pomilovanje; sporazum o naknadi štete zbog neosnovanog lišenja slobode i prekid kazne zatvora; tumače; stečajne upravnike; propisivanje programa obuke za medijatore i evaluatore spora i način njegovog sprovođenja; izdavanje i prestanak važenja licence za medijatora, odnosno evaluatora spora; propisivanje programa obuke za lica za podršku djetetu u postupcima u vezi sa porodičnim odnosima; propisivanje programa obuke advokata za zastupanje djece u postupcima iz porodično-pravnih odnosa; vođenje propisanih evidencija; usklađivanje domaćih propisa iz okvira svoje nadležnosti sa pravnom tekovinom Evropske unije; upravni nadzor u oblastima za koje je ministarstvo osnovano; centralizovano upravljanje Jedinstvenim informacionim sistemom pravosuđa (ISP) i saradnju sa pravosudnim institucijama u cilju kvalitetnog funkcionisanja tog sistema; projektovanje, planiranje i razvoj aplikacija za podsisteme tog sistema; zaštitu ljudskih prava i sloboda, ako ta zaštita nije u nadležnosti drugih ministarstava; zaštitu od diskriminacije; praćenje ostvarivanja i zaštitu prava pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u dijelu nacionalnog, etničkog, kulturnog, jezičkog i

¹ „Sl.list CG“, br. 78/18 i 70/21.

² Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 118/20, 121/20, 1/21, 2/21, 29/21, 34/21, 41/21, 85/21 i 11/22)

vjerskog identiteta; unapređivanje međusobnih odnosa pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica; unapređenje međuetničke tolerancije u Crnoj Gori, kao i uspostavljanje i održavanje nesmetanih kontakata pripadnika manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica sa građanima i udruženjima van Crne Gore sa kojima imaju zajedničko nacionalno i etničko porijeklo, kulturno-istorijsko nasljeđe, kao i vjerska ubjeđenja; odnose države sa vjerskim zajednicama u Crnoj Gori; registraciju i evidentiranje vjerskih zajednica u Crnoj Gori, vođenje Registra i Evidencije o vjerskim zajednicama u Crnoj Gori; rodnu ravnopravnost; unapređenje položaja Roma, Aškalija i Egipćana i njihovu integraciju u sve tokove društvenog života; pripremu predloga propisa koji se odnose na zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu od diskriminacije, zaštitu prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih organizacija; kao i druge poslove koji su mu određeni u nadležnost.

I REZIME

U 2021. godini, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava obavljalo je poslove iz svoje nadležnosti koje su utvrđene Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list Crne Gore", br. 118/20, 121/20, 1/21, 2/21, 29/21, 34/21, 41/21, 85/21 i 11/22), u okviru 11 organizacionih jedinica i to: osam direktorata (Direktorat za pravosuđe, Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo; Direktorat za izvršenje krivičnih sankcija; Direktorat za međunarodnu saradnju, Direktorat za informaciono komunikacione tehnologije pravosuđa i bezbjednost podataka, Direktorat za ljudska prava, Direktorat za saradnju sa vjerskim zajednicama, Direktorat za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom), jedno odjeljenje (Odjeljenje za unutrašnju reviziju), Kabineta ministra i jedne službe (Služba za kadrovske, kancelarijske, finansijske poslove i javne nabavke).

Poslove iz djelokruga rada ovog Ministarstva u najvećem dijelu 2021. godine obavljalo je oko 90 izvršilaca, dok je ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta bio 134.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u skladu sa **Programom rada Vlade za 2021. godinu** imalo 25 obaveza, od kojih 16 u tematskom (15 su realizovane, 1 nije realizovana) i 9 obaveza u normativnom dijelu, od je realizovano 15 obaveza, što čini 60% realizacije.

Tokom 2021. godine, **Vlada Crne Gore je donijela 42 zaključka** koji se odnose na obaveze iz nadležnosti Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, odnosno ukupno 75 obaveza za ovo Ministarstvo. Od 42 zaključka Vlade Crne Gore, realizovano je 36 (85,72% uspješne realizacije), dok su četiri djelimično realizovana (9,52%), a dva zaključka nijesu dospjela za realizaciju (4,76%).

Programom rada Ministarstva za 2021. godinu planirano je ukupno 26 obaveza od kojih je 18 realizovano (14 u tematskom, i 4 u normativnom dijelu) što čini 69,23%, dok su 2 obaveze iz normativnog dijela u toku, odnosno 7,69% djelimično realizovano i 6 obaveza (3 u tematskom, i 3 u normativnom dijelu) odnosno 23,08% je nerealizovano.

Realizovane aktivnosti Ministarstva pravde, ljudskih i manjinska prava za 2021. godine se odnose na: izradu Programa rada Ministarstva za 2021. godinu, ispunjavanje obaveza predviđenih Programom rada Vlade Crne Gore za 2021. godinu, međunarodnu saradnju, učešće u radu interresorskih timova i pretpristupnim pregovorima za ulazak u EU, organizaciju okruglih stolova i debata, davanje mišljenja, sugestija i predloga na nacрте i predloge zakona, programa i strategija na zahtjev drugih organa državne uprave, sprovođenje zaključaka Vlade Crne Gore i dostavljanje informacija u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je, sa određenim kašnjenjem, nastavilo aktivnosti za ispunjavanje mjera iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, te akcionih planova za pregovaračka poglavlja 3,7,8, 19, 23 i 24.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u izvještajnom periodu, saglasno Poslovniku Vlade, pripremlilo mišljenja na odredbe **69** propisa kojima se uređuju postupak pred sudovima, sankcije i prekršajni postupak, od čega **57** mišljenja na predlog zakona i **devet (9)** na predlog podzakonskih akata, kao i **pet (5)** mišljenja na inicijativu za pokretanje postupka ustavnosti odredaba zakona i pravilnika. Pripremljeno je 47 mišljenja na predloge pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sudova, Sekretarijata Sudskog savjeta, državnih tužilaštava i Sekretarijata Tužilačkog savjeta. Data su dva pozitivna mišljenja na zahtjeve za mišljenja na simbole Opštine Herceg Novi i Opštine Tuzi, shodno Zakonu o izboru, upotrebi i javnom isticanju nacionalnih simbola.

U 2021. godini saglasno posebnim propisima, organizovani su ispitni rokovi za polaganje pravosudnog ispita (193 podnijeta zahtjeva), ispita za pripravnike u sudovima i Državnom tužilaštvu (97 podnijetih zahtjeva), notarskog ispita (14 podnijetih zahtjeva), za postavljenje sudskih vještaka (79 podnijetih zahtjeva), kao i ispita za polaganje stručnog ispita za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica (14 podnijetih zahtjeva).

U izvještajnom periodu pravosudni inspektori izvršili su inspekcijski nadzor nad radom 109 subjekata nadzora (sudova, tužilaštava, notara, javnih izvršitelja), a postupano je i po pritužbama građana i pravnih lica koje se odnose na poslove sudske uprave, tužilačke uprave, rad notara i javnih izvršitelja.

U 2021. godini Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je preko ovlašćenih službenih lica za kontrolu izvršenja kazni zatvora i mjera bezbjednosti, izvršilo 8 kontrola rada Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, u dijelu pružanja zdravstvene zaštite, tretmana zatvorenika, kao i postupanja zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija prema zatvorenicima, na osnovu kojih kontrola je UIKS-a naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Podnešeno je 47 pritužbi od strane zatvorenika, od kojih je po 41 pritužbi postupilo Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava dok se u odnosu na 6 pritužbi oglašilo nenadležnim i uputilo je nadležnom organu. Od ukupnog broja pritužbi po kojima je Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava postupilo 37 predmeta je završeno, dok je za 4 predmeta postupak u toku.

Odlučujući u drugostepenom postupku, po žalbi na prvostepena rješenja Uprave za izvršenje krivičnih sankcija o disciplinskom kažnjavanju zatvorenika, donijeta su 173 rješenja, od čega su 164 žalbe odbijene kao neosnovane, a devet (9) žalbi je usvojeno i poništeno prvostepeno rješenje. Protiv 42 drugostepena rješenja pokrenut je upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore. Od ukupnog broja podnijetih tužbi 30 tužbi je odbijeno, dok je postupak u 12 predmeta u toku.

Podnijeto je 37 **molbi za pomilovanje**, od kojih su tri (3) molbe odbačene, a u dva (2) predmeta je obustavljen postupak saglasno Zakonu o pomilovanju. Predsjednik Crne Gore donio je 35 odluka uzimajući u obzir predmete koji su prenijeti iz ranijeg izvještajnog perioda.

U skladu sa Zakonom o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti Ministarstvo je odlučivalo u šest (6) predmeta po zahtjevima za prekid izvršenja kazni zatvora. U dva (2) predmeta je usvojen zahtjev, u jednom (1) predmetu je zahtjev djelimično usvojen, u dva (2) predmeta zahtjev je odbijen, dok je u jednom (1) predmetu došlo do obustave postupka. U 2021. godini zaprimljeno je radi izvršenja 261 predmet za izvršenje **kazna rada u javnom interesu**, 317 **kazni zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje**, tri (3) **uslovne osude**

sa zaštitnim nadzorom, 14 mjera bezbjednosti zabrana približavanje, dvije (2) mjere bezbjednosti udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje, osam (8) zahtjeva za sačinjavanje procjene kriminogenih faktora za okrivljena lica, tj. za dostavu sudu izvještaja u krivičnom postupku.

Uspješno su izvršene 282 kazna rada u javnom interesu, uračunajući i predmete koji su prenijeti iz ranijih godina. Sprovedeno je 120 kontrola izvršenja kazne rada u javnom interesu, na način što je izvršena neposredna provjera kod pravnih lica, organizacija kod kojih osuđena lica izvršavaju kaznu.

Tokom 2021. godine **kaznu zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje** izvršavalo je 281 osuđeno lice, od čega je 271 kazna uspješno završena.

Iz Registra kaznene evidencije izdato je 20.000 uvjerenja, iz Registra prekršajne evidencije 8.350 uvjerenja, iz Registra kaznene evidencije za pravna lica izdato je 6.380 uvjerenja, dok je iz Registra za maloljetnike izdato je 44 uvjerenja.

Tokom 2021. godine, u elektronskom sistemu evidencije predmeta međunarodne pravne pomoći, formirano je ukupno 990 krivičnih predmeta, od čega 893 predmeta iz krivične materije, i 97 predmeta po zahtjevu za davanje saglasnosti za raspisivanje međunarodne potjernice; u izvještajnom periodu bilo je ukupno 715 predmeta iz građanske materije. U krivičnim stvarima najveći broj zamolnica odnosio se na ustupanje krivičnog gonjenja, dostava podataka i dokumentacije, uručenje, saslušanje, dostavu podataka i dokumentacije, dostavljanje izvoda iz kaznene evidencije, kao i izručenja, dok se ostali predmeti odnose na transfer osuđenih lica, priznanje presude, vještačenje i slično. U građanskim stvarima najveći broj zahtjeva odnosio se na uručenje akata, dostavljanje dokumentacije, dok se ostali zahtjevi odnose na druge vidove međunarodne pravne pomoći kao što je davanje nasljedničke izjave, obavještenje o stranom pravu, saslušanje, priznanje i izvršenje strane sudske odluke.

Ministarstvo pravde ljudskih i manjinskih prava – Direktorat za saradnju sa vjerskim zajednicama je u 2021. godini izdalo ukupno 14 uvjerenja po podnijetim zahtjevima za vjerske zajednice, shodno Zakonu o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica ("Službeni list CG", br. 74/19 i 08/21) i Zakonu o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17).

U cilju pružanja finansijske podrške i namjenske raspodjele materijalne pomoći vjerskim zajednicama u Crnoj Gori, a na osnovu Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica, Direktorat za saradnju sa vjerskim zajednicama je prethodne godine dodijelio ukupno 194.000,00 eura.

Ukupan broj planiranih revizija prema godišnjem planu Odjeljenja za unutrašnju reviziju za 2021 bio je ti (3). Sve tri revizije su obavljene u predviđenom roku.

Ministarstvo je u toku 2021. godine izradilo Plan integriteta, koji se primjenjivao u uzvještajnom periodu, koji je dostavljen nadležnom organu i objavljen na internet stranici ministarstva.

Saglasno članu 77 Zakona o sprječavanju korupcije („Službeni list CG“, br. 53/14 i 42/17), Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava izradilo je Izvještaj o sprovođenju plana integriteta, koji je dostavljen nadležnom organu i unijet u web aplikaciju Agencije za sprječavanje korupcije.

U izvještajnom periodu donijet je registar rizika na nivou Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i zadužena lice za vođenje i ažuriranje istih na nivou organizacionih jedinica.

Kadrovskim planom za 2021. godinu planirano je zapošljavanje 8 službenika iz kategorije visoko rukovodnog kadra, shodno čemu je preko Uprave za kadrove objavljen javni konkurs za osam (8) izvršilaca iz kategorije visoko rukovodnog kadra, od čega je realizovan za sedam (7) izvršilaca, dok za jedno radno mjesto prijavljeni kandidat nije prošao provjeru znanja i sposobnosti. Takođe, raspisan je jedan interni oglas između državnih organa za tri (3) izvršioca, za koji je pribavljena saglasnost Vlade Crne Gore shodno članu 38 stav 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, koji je u potpunosti realizovan i po istom su postavljeni glavna pravosudna inspektorka i dva pravosudna inspektora.

Tekući budžet Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za 2021. godinu iznosio je 4.903.855,12 €, dok je izvršenje budžeta iznosilo 4.688.724,60 € i realizovan je u obimu od 95,61% u odnosu na tekući budžet.

Plan javnih nabavki Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za 2021. godinu iznosio je 669.596,00 €, isti je realizovan u obimu od 100%. Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u izvještajnom periodu, sprovelo 10 otvorenih postupka, 7 jednostavnih nabavki putem zahtjeva za dostavljanje ponuda i 62 jednostavne nabavke putem saglasnosti.

Kabinet ministra je realizovao aktivnosti koordinacije i praćenja bilateralnih susreta, radnih sastanaka, konferencija u zemlji i inostranstvu i ostvarivao redovnu komunikaciju sa predstavnicima medija.

Tokom izvještajnog perioda, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je imalo kvalitetnu međuresorsku saradnju.

Shodno Zakonu o nevladinim organizacijama³ i Zakonu o budžetu za 2021. godinu, Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava je tokom 2021. godine opredijeljeno ukupno 1.433.205,40 eura za finansiranje projekata/programa NVO i to za sledećih šest oblasti:

- 1) zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava – zaštita prava LGBT osoba;
- 2) zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava – zaštita prava pripadnika/ca nacionalnih i etničkih manjina;
- 3) rodne ravnopravnosti;
- 4) zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava – zaštita prava Roma/kinja i Egipćana/ki;
- 5) zaštita lica sa invaliditetom;
- 6) zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava i vladavine prava - izvršenje krivičnih sankcija.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava formiran je Direktorat za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom - na taj način je pitanju poštovanja ljudskih prava lica sa invaliditetom posvećena posebna pažnja. Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 8. jula 2021. godine donijela Akcioni plan za sprovođenje Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021, za 2021. godinu s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. i 2020. godinu. Akcioni plan za prethodnu godinu bio je nastavak aktivnosti na implementaciji mjera koje doprinose implementaciji Strategije i imale su za cilj smanjenje stepena diskriminacije lica sa invaliditetom u različitim oblastima života, kroz harmonizaciju propisa, sprovođenje edukacija za različite ciljne grupe o poštovanju ljudskih prava lica sa invaliditetom i zabrani diskriminacije, kao i

³ ("Službeni list Crne Gore", br. 039/11 i 037/17)

podizanje nivo svijesti o poštovanju ljudskih prava i mehanizama zaštite lica sa invaliditetom, uvažavajući princip jednakosti i nediskriminacije.

II REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA VLADE CRNE GORE

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u skladu sa Programom rada Vlade za 2021. godinu imalo 25 obaveza, od kojih 16 u tematskom (15 su realizovane, 1 nije realizovana) i 9 nerealizovanih obaveza u normativnom dijelu, tako da je od planiranih ukupno 25 obaveza, 15 obaveza ispunjeno, što čini 60% realizacije.

U nastavku je pregled realizacije obaveza iz tematskog dijela (Tabela 1):

Tip/tačka PRV	Sjednica	Naziv dokumenta u Programu rada Vlade Crne Gore
T1	23. sjednica 06.05.2021. godine	Godišnji izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova 2019-2021, za 2020. godinu (https://www.gov.me/dokumenta/707f19ed-152f-4066-a028-daf691a8bf87)
T2	30. sjednica 01.07.2021. godine	Završni izvještaj o realizaciji mjera predviđenih Akcionim planom za sprovođenje Strategije informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa 2016–2020, za period 17.06.2016–31.12.2020. (https://www.gov.me/dokumenta/70caa01b-2099-46ac-b1df-ca10e16f8515)
T3	30. sjednica 01.07.2021. godine	Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2020. Godini (https://www.gov.me/dokumenta/f6619bdb-5235-49a2-8161-0a88fb30e1f7)
T4	30. sjednica 01.07.2021. godine	Izvještaj o zastupljenosti manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u organima lokalne samouprave, privrednim društvima i javnim ustanovama čiji je osnivač Glavni grad, Prijestonica ili opština (https://www.gov.me/dokumenta/254dd8b4-4e28-4983-abe5-f3aee62063cd)
T5	30. sjednica 01.07.2021. godine	Završni izvještaj o sprovođenju Strategije za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana 2016-2020 (https://www.gov.me/dokumenta/8c3e5480-353b-4059-962c-5832121eb809)
T23	30. sjednica 01.07.2021. godine	Izvještaji o radu i stanju u upravnim oblastima, za 2020. godinu Ministarstva pravde i Ministarstva za ljudska i manjinska prava (https://www.gov.me/dokumenta/22170327-79e0-4f7f-8eac-922f4b286395) (https://www.gov.me/dokumenta/760e2507-edc6-4ce5-8798-6bf0d8382760)
T24	34. sjednica 30.07.2021. godine	Nacionalna strategija rodne ravnopravnosti 2021-2025 sa Akcionim planom za 2021-2022. i Završni izvještaj o sprovođenju Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021. (https://www.gov.me/dokumenta/d6af2ee6-9e36-406d-911a-fc700784c6d1)
T25	37. sjednica 02.09.2021. godine	Strategija za socijalnu inkluziju Roma i Egipćana 2021-2025, sa pratećim Akcionim planom za 2021. godinu (https://www.gov.me/dokumenta/6b8d8041-d233-4a84-9f35-8b1c53187f98)

T26	31. sjednica 08.07.2021. godine	Akcionni plan za sprovođenje Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021 godinu, za 2021. godinu, s Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2019. i 2020. godinu (https://www.gov.me/dokumenta/0ce189a9-b12d-47d7-86e1-d3d37d66de92)
T27	34. sjednica 30.07.2021. godine	Akcionni plan za sprovođenje Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2021. godinu, sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2020. godinu (https://www.gov.me/dokumenta/b5aaf168-0c3f-4a8b-8b99-ac537d7bbce9)
T28	32. sjednica 15.07.2021. godine	Akcionni plan za sprovođenje Strategije manjinske politike 2019-2023. za 2021-2022. godinu (https://www.gov.me/dokumenta/ebba8576-e4b4-4d02-981f-0c0910da6452)
T29	24. sjednica 13.05.2021. godine	Godišnji izvještaj o sprovođenju Akcionog plana za implementaciju Strategije reforme pravosuđa za period 2019-2022, za 2020. godinu (https://www.gov.me/dokumenta/49bf7a36-588d-4895-a534-dce9f8f5783e)
T30	30. sjednica 01.07.2021.	Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021) u 2020. godini (https://www.gov.me/dokumenta/d744086a-e6a1-4b7e-8229-59acd4a0aa34)
T47	50. sjednica 09.12.2021. godine	Akcionni plan za implementaciju Strategije reforme pravosuđa 2019-2022. (za period 2021-2022.) (https://www.gov.me/dokumenta/a02e0a5b-e8d9-4bbc-8d78-2591a76d1b3f)
T53	Nije realizovano	Informacija o potrebi osnivanja Komisije za istinu i pomirenje
T54	33. sjednica 22.07.2021. godine	Analiza efikasnosti funkcionisanja sistema izvršenja (januar 2020 –decembar 2020) (https://www.gov.me/dokumenta/9f49f3ec-cc86-49c3-adc7-a8c8c97013e7)

NEREALIZOVANE OBAVEZE U 2021. godini – NORMATIVNI DIO

1) Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o zabrani diskriminacije – ND10

Budući da je Zakon o zabrani diskriminacije kamen temeljac antidiskriminacijskih politika u Crnoj Gori, a njegove izmjene i dopune treba da doprinesu zatvaranju mjerila u poglavlju 19 Socijalna politika i zapošljavanje, Ministarstvo je uputilo zahtjev za tehničku pomoć Stručnoj misiji TAIEX-a za podršku Ministarstvu u izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije. Glavna motivacija za aktiviranje TAIEX misije bila je u složenosti zadatka i vremenskim ograničenjima za njegovo uspješno izvršenje. Misija je održana početkom novembra 2021.godine. Na osnovu izvještaja stručnjaka TAIEX-a, utvrđeno je da bi Zakon trebalo da pretrpi preko 50% izmjena do potpune usklađenosti sa 6 direktiva EU (7,41, 43, 54, 78, 113), pa je Ministarstvo odlučilo da izradi novi Predlog zakona o zabrani diskriminacije koji bi zadovoljio evropske antidiskriminacione standarde i pružio kvalitetnu zaštitu od diskriminacije svakom građaninu i građanki. Započet je proces formiranja Radne grupe za izradu novog Predloga zakona, a rok za realizaciju ove aktivnosti je III kvartal 2022. godine.

2) Predlog zakona o porijeklu imovine - ND11

Radna grupa za izradu Predloga zakona formirana je 10.09.2021.godine u istoj su učestvovalе relevantne institucije (MFSS, ASK, sudstvo, tužilaštvo, AK) uz ekspertsku podršku (nacionalnu i međunarodnu). Takođe, dobijena je podrška od Ambasade UK, Ambasade Njemačke i

Ambasade Italije u vidu komentara eksperata ovih zemalja. U sklopu II Horizontalnog programa za Zapadni Balkan i Tursku 2019-2022 urađena je Analiza sistema oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću Crne Gore koja je pokazala da je svrsishodnije uraditi modifikacije i jačanje postojećeg sistema u Crnoj Gori, što podrazumijeva izmjene i dopune Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću, i to na način da se uvede građanski koncept oduzimanja imovinske koristi.

Vlada Crne Gore je na sjednici 29.12.2021. godine usvojila Informaciju o postupku izrade Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o oduzimanju imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću. <https://www.gov.me/dokumenta/87833ed2-1039-4894-8614-486379b8da42>

3) Predlog zakona o lustraciji - ND12

Imajući u vidu kompleksnost i osjetljivost tematike, Ministarstvo će pristupiti izradi detaljne Analize u cilju određivanja pravca u kojem treba ići kada govorimo o pojmu lustracije.

4) Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku - ND13

Izmjenama i dopunama zakona bilo je predviđeno usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije. Međutim, tokom 2021.godine izvršene su izmjene Zakonika u dijelu odredbi o mjerama tajnog nadzora u skladu sa odlukom Ustavnog suda, na način da se u punoj mjeri garantuje zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda. S tim u vezi, Zakon o izmjenama **Zakonika o krivičnom postupku** objavljen je u "Službenom listu CG", br. 145/2021 od 31.12.2021. godine, a stupio je na snagu 8.1.2022.godine.

5) Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore - ND14

Ovim zakonom bilo je predviđeno usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije i to u dijelu usaglašavanja ove materije sa Okvirnom odlukom Savjeta od 13. juna 2002. o Evropskom nalogu za hapšenje i postupcima predaje između država članica i drugim međunarodnim standardima i pravnom tekovinom EU.

Međutim, s obzirom da svjedočimo sve većem broju slučajeva seksualnog nasilja nad djecom u Crnoj Gori, koji je izazvao oštru društvenu reakciju, posebno roditelja, građana, kao i civilnog sektora, usvojen je Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika (objavljen u "Službenom listu CG", br. 144/2021 od 31.12.2021. godine, a stupio je na snagu 8.1.2022.) kojim su pooštreni kazneni rasponi za ova krivična djela.

Takođe izvršena je izmjena Krivičnog djela Sprječavanje štampanja i rasturanje štampanih stvari i emitovanja programa, i u tom smislu usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika koji je objavljen u "Službenom listu CG", br. 145/2021 od 31.12.2021. godine, a stupio je na snagu 8.1.2022.

Radna grupa radi intenzivno na izmjenama KZ, izvršene su dopune u cilju usklađivanja sa Protokolom UN-a o vatrenom oružju. Zakon će biti usklađen sa VI Direktivom AMLD (EU) 2018/1673 Evropskog Parlamenta i Savjeta 23.X 2018. o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima, i PIF Direktivom (EU) 2017/1371 Evropskog parlamenta i Savjeta od 5.VII 2017. o suzbijanju prevara počinjenih protiv finansijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198/29, 28. VII 2017.). Takođe, tretirane su i izmjene u pogledu usklađivanja sa CPT preporukama, GREVIO preporukama i drugih. Takođe, ovim izmjenama biće izvršena reforma instituta Uslovnog otpusta u cilju uvođenja automatizacije istog, ali i izmjene i dopune koje su se u praksi pokazale nedovoljno normirane.

6) Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku - ND15

Ovim zakonom bilo je predviđeno usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije i to u dijelu usaglašavanja ove materije sa Direktivom 2016/800/EU o procesnim garancijama za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima i drugim međunarodnim standardima i pravnom tekovinom EU.

Međutim, Ministarstvo je u saradnji sa Programskom kancelarijom Savjeta Evrope i Kancelarijom UNICEFA u CG izradila Analizu usklađenosti nacionalnog krivičnog zakonodavstva sa relevantnim međunarodnim standardima u oblasti pravde po mjeri djeteta. Sama Analiza daje jasne preporuke za rad RG sa ciljem jačanja procesnih garancija za djecu koja su osumnjičena ili optužena u krivičnim postupcima.

Donošenje zakona podrazumijeva usaglašavanje sa definicijom djeteta iz Konvencije UN o pravima djeteta, ali i jačanje položaja i zaštite djece svjedoka i djece žrtava krivičnih djela.

7) Predlog zakona Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju i obezbjeđenju – ND 16

Izmjenama i dopunama zakona bilo je predviđeno usklađivanja zakona sa Regulativom 655/2014 Evropskog parlamenta i Vijeća o uspostavi postupka za evropski nalog za blokadu računa, kako bi se pojednostavila prekogranična naplata duga u građanskim i trgovačkim stvarima ulaskom Crne Gore u EU.

Obaveza nije realizovana, iz razloga što se tokom rada na zakonu odlučilo, da se zbog nekih problema koji su se uočili u njegovoj primjeni, a koji su značajni za građane, predhodno uradi Analiza o primjeni tih odredbi za koju je bilo potrebno određeno vrijeme.

8) Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravosudnoj saradnji u krivičnim stvarima sa državama članicama EU – ND17

Ministarstvo je formiralo tim za rad na Predlogu zakona i izvršena je analiza i podjela pravne tekovine radi temeljne analize i pripreme predloga preliminarnih rješenja. Poziv za horizontalne konsultacije u okviru Ministarstva upućen je 5.oktobra 2021.godine. Identifikovane institucije za delegiranje predstavnika u radnoj grupi. Pripremljen je poziv za delegiranje predstavnika i Javni poziv za organizaciju civilnog društva.

9) Predlog zakona o lobiranju – ND 32

Imajući u vidu da institut lobiranja predstavlja preventivni mehanizam kada govorimo o borbi protiv korupcije, donošenjem zakona izvršiće se usaglašavanje sa najboljim međunarodnim iskustvima i praksama u cilju propisivanja najboljih normativnih rješenja za sprečavanje nedozvoljenih uticaja u postupcima donošenja propisa i drugih opštih akata, ali i sprječavanja potencijalne korupcije, podizanja transparentnosti rada institucija i efikasnog sprovođenja Zakona u praksi. U tom smjeru predloženo je da predmet lobiranja obuhvata ne samo opšte, već i pojedinačne akte koji su od opšteg interesa kao što su npr.velike upravne odluke, a koje nisu bile ranije obuhvaćene. U narednoj fazi Predlog zakona će biti upućen ekspertu na finalno mišljenje, a zatim i Evropskoj komisiji.

III REALIZACIJA ZAKLJUČAKA VLADE CRNE GORE

U 2021. godini, Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava dostavljena su ukupno 42 zaključka Vlade Crne Gore, sa ukupno 75 obaveza za ovo Ministarstvo. Od 42 zaključka Vlade Crne Gore, realizovano je 36, dok su 4 djelimično realizovana, a 2 zaključka nijesu dospjela za realizaciju.

Tabela 1

Broj zaključaka Vlade za period izvještavanja	Broj realizovanih zaključaka Vlade	Broj zaključaka Vlade koji nijesu dospjeli za realizaciju	Broj djelimično realizovanih zaključaka Vlade
42	36	2	4

IV REALIZACIJA AKTIVNOSTI IZ PROGRAMA RADA MINISTARSTVA

Programom rada Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za 2021. planirano je ukupno 26 obaveza od kojih je 18 realizovano (14 u tematskom, i 4 u normativnom dijelu) što čini 69,23%, 6 obaveza (3 u tematskom, i 3 u normativnom dijelu) je nerealizovano što čini 23,08%, dok su 2 obaveze iz normativnog dijela u toku, odnosno 7,69% djelimično realizovano.

Brojčani pregled obaveza pojedinih organizacionih jedinica Ministarstva po Programu rada Ministarstva za 2021. godinu je prikazan u nastavku:

Tabela 2

Organizaciona jedinica	Realizovano (R) Djelimično realizovano (DR) Nerealizovano (NR)	Aktivnost
Direktorat za pravosuđe	DR ⁴	1. Predlog zakona o izmjenama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama
		2. Predlog zakona o izmjenama Zakona o sudovima
	N ⁵	3. Izmjene i dopune pravilnika o programu i načinu polaganja pravosudnog ispita
Direktorat za krivično i	R	1. Analiza rada notara u ostavinskim predmetima i rasterećenja sudova od ove vrste predmeta (https://www.jcg.me/clanak/analiza-rada-notara-u-ostavinskim-predmetima-i-rasterecenja-sudova-od-ove-vrste-predmeta),

⁴ Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava pripremiilo Predlog zakona o izmjenama Zakona o Sudskom savjetu i sudijama i Predlog zakona o izmjenama Zakona o sudovima; Vlada Crne Gore je odgodila odlučivanje po ovim tačkama na 22. sjednici održanoj 29.04.2021. godine.

⁵ Odložena izrada izmjena i dopuna pravilnika o programu i načinu polaganja pravosudnog ispita, zbog normativnih usklađivanja propisa iz oblasti rada koji su u toku.

građansko zakonodavstvo	R	2.Izvještaj o primjeni Zakona o međunarodnom privatnom pravu (https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-primjeni-zakona-o-međunarodnom-privatnom-pravu-jul-2020-jul-2021-godine),
	R	3.Izvještaj o primjeni instituta “Lice za podršku djetetu u postupcima u vezi sa porodičnim odnosima” (https://www.gov.me/clanak/izvjestaj-o-primjeni-instituta-lice-za-podrsku-djetetu-u-postupcima-u-vezi-sa-porodicnim-odnosima-novembar-2020-novembar-2021),
	R	4.Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ovjeri potpisa, rukopisa prepisa (https://www.gov.me/dokumenta/8e87e22b-986b-43ed-8080-cf6b282e19a)
	NR	5. Program razvoja alternativnog rješavanja sporova 2022-2024
	NR	6. Analiza o sprovođenju instituta sporazuma o priznanju krivice
	NR	7. Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o obligacionim odnosima
	NR	8. Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o parničnom postupku
NR	9. Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o vanparničnom postupku	
Direktorat za izvršenje krivičnih sankcija	R	1.Analiza radnog opterećenja službenika Direkcije za uslovnu slobodu (https://www.gov.me/clanak/analiza-radnog-opterecenja-sluzbenika-direkcije-za-uslovnu-slobodu)
	R	2.Informacija o implementaciji projekta "Izgradnja Zatvora za sjevernu regiju Crne Gore u Mojkovcu (https://www.gov.me/dokumenta/f30eb403-e930-4b54-bc76-094d70b1389c)
	DR	3. Pravilnik o bližem načinu vršenja poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica i obezbjeđenja objekata, imovine i zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcije i primjene ovlašćenja službenika obezbjeđenja
Direktorat za ljudska prava	NR	1. Informacija o realizaciji aktivnosti proisteklih iz potpisanih Memoranduma o razumijevanju i saradnji sa lokalnim vlastima u vezi unapređenja položaja i zaštite prava LGBTI populacije na lokalnom nivou
	R	2. Edukacija raznih ciljnih grupa za senzibilan pristup u radu sa LGBTI osobama (Održan dvodnevni seminar “Senzibilisanje sudija i sutkinja u pogledu zaštite prava i sloboda (www.gov.me) Održan dvodnevni seminar za tužioce/teljke u Budvi (www.gov.me))
	R	3. Edukacija zaposlenih u organima lokalnih samouprava za senzibilan rad sa LGBTI osobama (https://www.gov.me/cyr/clanak/odrzana-edukacija-za-senzibilisanje-predstavnika-iz-lokalnih-samouprava-u-pogledu-zastite-prava-i-sloboda-lgbt-osoba-u-crnoj-gori)

	R	4. Organizovanje konsultacija sa djecom na nacionalnom nivou u cilju doprinosa izradi nove Strategije Savjeta Evrope za prava djeteta 2022-2027. godine (https://www.gov.me/clanak/ministarstvo-pravde-ljudskih-i-manjinskih-prava-organizovalo-konsultacije-sa-djecom)
	R	5. Edukacija na temu „Društvena jednakost pripadnika romske i egipćanske zajednice - borba protiv anticiganizma“ (https://www.gov.me/clanak/edukativne-radionice-u-cilju-smanjenja-etnicke-distance-prema-romskoj-i-egipcanskoj-zajednici) https://www.gov.me/clanak/odrzana-onlajn-edukacija-društvena-jednakost-pripadnika-romske-i-egipcanske-zajednice-borba-protiv-anticiganizma https://www.gov.me/clanak/odrzana-dvodomna-edukacija-na-temu-izvijestavanje-o-romima-doprinos-medija-u-borbu-protiv-anticiganizma https://www.gov.me/clanak/odrzana-edukacija-društvena-jednakost-pripadnika-romske-i-egipcanske-zajednice-borba-protiv-anticiganizma-u-baru)
	R	6. Edukacija za sudije i državne tužioce (https://www.gov.me/clanak/odrzana-onlajn-edukacija-za-sudije-i-drzavne-tuzioce),
	R	7. Konferencija na temu: „Etnička distanca i interkulturalizam“ U organizaciji Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava – Direkcije za etničke manjine organizovan je okrugli sto „Manjinski narodi i etnička distanca u Crnoj Gori” u Tivtu od 4. – 7. 5. 2021. , na temu kulturne baštine, jezika i obrazovanja u cilju smanjenja etničke distance. Okruglom stolu je prisustvovalo oko 40 učesnika/učesnica.
	R	8. Organizovati edukativnu radionicu o uzrocima, rasprostranjenosti i posljedicama nasilja, pravima žrtava i insitucijama koje pružaju zaštitu, sa kontaktima institucija Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je na osnovu Odluke broj 056-4/20-158 finansiralo projekat pod nazivom „Zajedno djelujemo protiv nasilja u porodici i dječijih ugovorenih brakova” u iznosu od 11.200 eura koji je realizovala tokom 2021. godine NVO „Centar za romske inicijative”. U okviru aktivnosti navedenog projekta edukovano je ukupno 115 osoba iz Uprave policije, Centara za socijalni rad, osnovnih škola, Sektora granične policije)
Direktorat za saradnju sa vjerskim zajednicama	R	Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Jedinственe evidencije vjerskih zajednica i isti je objavljen 07.05.2021. godine u Službenom listu Crne Gore. (http://www.sluzbenilist.me/pridat-dokumenta-2/?id=1642132B3-85C8-4190-8F31-A5140A8C08201)

Direktorat za jednakost i zaštitu lica sa invaliditetom	R	Organizovanje Regionalne konferencije na temu višestruke diskriminacije lica sa invaliditetom (https://www.gov.me/clanak/odrzana-regionalna-konferencija-spreccavanje-višestruke-diskriminacije-lica-sa-invaliditetom)
	R	Organizovanje okruglih stolova i seminara za osobe sa invaliditetom i njihove porodice, u lokalnim zajednicama, uz ucesce predstavnika JLS, NVO i građana na temu: „Jednake mogućnosti za sve članove društva - uklanjanje arhitektonskih, administrativnih i ostalih barijera koje onemogućavaju ravnopravan položaj u društvu osobama sa invaliditetom“ (https://www.gov.me/clanak/odrzani-okrugli-stolovi-za-jednake-mogućnosti-za-sve)

Van programa rada Ministarstva u okviru organizacionih jedinica pripremljeni su sljedeći akti i realizovane aktivnosti:

- u **Direktoratu za pravosuđe:**

Odluka o imenovanju člana Tužilačkog savjeta iz reda zaposlenih u Ministarstvu i Akt o proglašenju izmjene sastava Upravnog odbora Centra za obuku u sudstvu i Državnom tužilaštvu.

- u **Direktoratu za krivično i građansko zakonodavstvo:**

Predlog Smjernica za jačanje etike i integriteta visokih funkcionera izvršne vlasti; Pravilnik o izmjeni Pravilnika o broju mjesta i službenim sjedištima notara; Mišljenje na ustavnu inicijativu člana 152b Zakona o parničnom postupku; Mišljenje na ustavnu inicijativu člana 39 st.1 i 2 Zakona o upravnom sporu, mišljenje na Zakon o privrednim društvima, Zakon o stečaju, Zakon o poslovnoj tajni.

- u **Direktoratu za izvršenje krivičnih sankcija:**

U 2021. godini Skupština Crne Gore je na petoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasjedanja usvojila Zakon o dopuni Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti koji je objavljen u Službenom listu Crne Gore broj 145/21 od 31.12.2021. godine.

- u **Direktoratu za međunarodnu saradnju:**

Informaciju o kapitalnim infrastrukturnim projektima u sektoru pravde koji se ostvaruje uz Instrument pretpristupne podrške, a koju je Vlada Crne Gore usvojila 16.12.2021. godine.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, kao koordinirajući resor za programiranje instrumenta pretpristupne podrške EU za period 2021-2027 (IPA III) za oblast „Vladavina prava, temeljna prava i demokratija“ u saradnji sa članovima Radne grupe za programiranje pripremlilo je komentare na nacrt Strateškog odgovora. Tokom 2021. godine u nastavku procesa programiranja IPA 2022 pripremljen je Akcioni plan. Takođe, predstavnici Direkcije učestvovali su u radu Radne grupe za prozor 2 – Dobro upravljanje, usklađivanje sa pravnom tekovinom, strateško komuniciranje i dobrosujedski odnosi, te u radu Nadglednog odbora IPA-e, kao i drugih sastanaka na temu Instrumenta pretpristupne podrške.

I tokom 2021. godine nadležne institucije - buduće korisnice sprovodile su aktivnosti u cilju pripreme za sprovođenje IPA 2018 projekta „EU za poboljšanje pristupa pravdi i temeljna prava“. Opšti cilj Projekta je unaprijeđenje sistema vladavine prava povećanjem efikasnosti i djelotvornosti institucija i usklađivanje sistema za promociju i zaštitu ljudskih prava sa najboljim praksama EU. U cilju ostvarivanja preduslova za blagovremeno i efikasno sprovođenje Projekta, tokom 2021. godine ostvarivana je kontinuirana saradnja sa Ministarstvom finansija i socijalnog staranja, Upravom javnih radova i Kancelarijom za evropske integracije i pripremljena „Informacija o kapitalnim infrastrukturnim projektima u sektoru pravde koji se ostvaruju uz Instrument pretpristupne podrške“ koju je Vlada Crne Gore usvojila 16. decembra 2021. godine.

- u **Direktoratu za ljudska prava:**
 - Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava - Direkcija za antidiskriminacione politike na kraju svake kalendarske godine prikuplja podatke o aktivnosti i praksi policije i pravosudnih organa (sudstvo, tužilaštvo) u vezi sa prijavljenim i procesuiranim slučajevima diskriminacije, nasilja i drugih oblika napada na pripadnike LGBTI populacije. Na osnovu dobijenih podataka, sačinjava se Informacija, koja je sastavni dio Izvještaja o realizaciji mjera iz godišnjih akcionih planova za implementaciju Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u CG 2019-2023, koju je usvojila Vlada CG.
 - U cilju podizanja svijesti o dječjim pravima i zaštiti djece u digitalnom okruženju kao i zaštiti djece od seksualnog zlostavljanja, Ministarstvo je u skladu sa Konvencijom Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja i u saradnji sa Komitetom za prava djeteta SE, prevelo brošure koje su prilagođene djeci: “Saznajte koja su vaša prava u digitalnom svijetu“ i „Što je to seksualno zlostavljanje; zatim brošuru namijenjenu roditeljima “Seksualno iskorišćavanje djece na internetu: savjeti za zaštitu djece uzrasta 4-7 godina” kao i priče za djecu “KIKO I MNOGOJA”, čija je namjena da djeci uzrasta od 4 do 7 godina objasni neka osnovna pravila korišćenja telefona i važnost zaštite svojih slika i privatnosti.
 - Nakon blagovremenog usvajanja ključnih podzakonskih akata za registraciju istopolnog partnerstva, 15 jula 2021. godine otpočela je primjena Zakona o životnom partnerstvu lica istog pola, koji je usvojen u julu 2020. godine. S tim u vezi, u julu 2021. godine edukovano je 20 matičarki i matičara iz osam crnogorskih opština o sklapanju životnih partnerstava, kao i 6 matičara i matičarki Glavnog grada. Međutim, kako bi ovaj zakon bio u potpunosti primjenjiv, potrebno je usklađivanje i sa drugim zakonima.
 - Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2019. godini - na zahtjev Generalnog sekretarijata Vlade, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava (Direkcija za nacionalne i etničke manjine) je u 2021. godini dostavilo je Vladi na ponovno razmatranje i odlučivanje *Izvještaj o razvoju i zaštiti prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica u 2019. godini*. Izvještaj se odnosi na 2019. godinu i već je bio usvojen na sjednici Vlade održanoj 26.03.2020. godine, a potom ga Vlada Crne Gore dostavila Skupštini Crne Gore. Isti je razmatran na matičnom odboru Skupštine, na sjednici održanoj 06.07.2021. godine ali procedura nije sprovedena do kraja, zbog čega je Izvještaj ponovo razmatran i usvojen na 32. sjednici Vlade Crne Gore, održanoj 15.07.2021. godine, a potom razmatran na Odboru za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore na 15. sjednici održanoj 3. novembar, 2021. godine.
 - III Periodični izvještaj o sprovođenju CEDAW konvencije - na 40. sjednici Vlade održanoj 23. septembra 2021. usvojila III Periodični izvještaj o sprovođenju CEDAW konvencije. Procesom izrade III Periodičnog izvještaja koordinirala Direkcija za rodnu ravnopravnost Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, koja je za taj posao dobila ekspertsku pomoć preko Kancelarije UNDP u Crnoj Gori. Na početku rada na Nacrtu izvještaja pozvani su da daju svoj prilog: Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore, sva ministarstva u Vladi Crne Gore i drugi organi uprave, kao i sudstvo, tužilaštvo, Zaštitnik ljudskih prava i sloboda i 36 nevladinih organizacija, kao i međunarodne organizacije sa kancelarijom u Crnoj Gori. Nakon što je urađen Nacrt III periodičnog izvještaja svima njima je bio dostavljen na komentar, a 23. jula 2021. Direkcija za rodnu ravnopravnost je organizovala konsultativni sastanak, na kojem je učestvovalo 26 predstavnika/ca institucija i nevladinih organizacija, gdje je dobijena saglasnost na predloženi Nacrt, uz potrebu ugrađivanja dodatnih sugestija u finalni tekst. Dobijeni komentari i sugestije su ugrađeni u tekst Izvještaja. Izvještaj je preveden na engleski jezik i poslat CEDAW Komitetu.

- Novembra 2021. godine formirana je i obrazovana Komisija za praćenje sprovođenja Nacionalne Strategije rodne ravnopravnosti 2021-2025 godine, sa Akcionim planom 2021-2022 godine.
- Sprovedene su aktivnosti povodom obilježavanja „16 dana aktivizma u borbi protiv nasilja nad ženama“ koje obuhvataju realizaciju tri kampanje i tri video spota, kao i online konferenciju „Nijedna više“, na temu femicida i borbe i zaustavljanja nasilja nad ženama i djevojčicama.
- Direkcija za rodnu ravnopravnost u saradnji sa Misijom OSCE u decembru 2021. godine pripremila Analizu orodnjenosti 26 javnih politika i kreirala Instrument za procjenu stepena orodnjenosti strateških dokumenata - Standardizovana uputstva za procjenu orodnjenosti strategija i zakona sa analizom orodnjenosti 26 važećih strategija u 2021. godini.
- Projekat „Komuniciranje rodne ravnopravnosti“ podržan je od strane Evropske unije, a sprovodi ga UNDP u partnerstvu sa Direkcijom za rodnu ravnopravnost pri Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava i Ministarstvom javne uprave, digitalnog društva i medija. Projekat ima za cilj jačanje javnih i medijskih komunikacija, uključivanje visokih standarda i integrisanje principa rodne ravnopravnosti u javnim komunikacijama.
- U izvještajnom periodu organizovana su tri edukativna ciklusa usmjerena na obučavanje Komisije za praćenje sprovođenja Nacionalne strategije za rodnu ravnopravnost i to: od 1. do 3. novembra na temu vještine fascilitacije sastanaka, od 17. do 19. novembra na temu izvještavanje u skladu sa indikatorima i 6. do 8. decembra s fokusom na izradu i analizu politika.
- Sto trideset i tri (133) službenika/ca je edukovano putem 6 obuka organizovanih od strane Uprave za kadrove u 2021. na teme iz oblasti rodne ravnopravnosti.
- Direkcija za inkluziju Roma i Egipćana je, u izvještajnom periodu, realizovala 10 mjera u cilju sprovođenja „Poznanske Deklaracije“ .
- Održana su dva sastanka Komisije za praćenje sprovođenja Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021-2025.
(<https://www.gov.me/clanak/odrzan-prvi-konstitutivni-sastanak-komisije-za-pracenje-sprovođenja-strategije-socijalne-inkluzije-roma-i-egipcana-u-crnoj-gori-2021-2025>
<https://www.gov.me/clanak/odrzan-drugi-sastanak-komisije-za-pracenje-sprovođenja-strategije-socijalne-inkluzije-roma-i-egipcana-u-crnoj-gori-2021-2025>)
- Obilježen Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve Holokausta
(<https://www.gov.me/clanak/obiljezen-medunarodni-dan-sjecanja-na-romske-zrtve-holokausta>)
- Sprovedena vakcinacija pripadnika romske i egipćanske populacije
(<https://romanet.me/vijesti/uskoro-vakcinacija-romske-i-egipcanske-populacije/>)
- Održana edukacija na temu „Značaj predškolskog obrazovanja za djecu romske i egipćanske populacije“ (<https://www.gov.me/clanak/odrzana-edukacija-na-temu-znacaj-predskolskog-obrazovanja-za-djecu-romske-i-egipcanske-populacije>)
- Održan sastanak u vezi realizacije obuke za Program obrazovanja za sticanje ključnih vještina Romologija (<https://www.gov.me/clanak/odrzan-sastanak-u-vezi-realizacije-obuke-za-program-obrazovanja-za-sticanje-kljucnih-vjestina-romologija>)

- u **Direktoratu za saradnju sa vjerskim zajednicama**

- U cilju pružanja finansijske podrške i namjenske raspodjele materijalne pomoći vjerskim zajednicama u Crnoj Gori, a na osnovu Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica, ovaj Direktorat je prethodne godine dodijelio ukupno 194.000,00 eura i to:

1. Islamska zajednica u Crnoj Gori - 40.084,81€
2. Srpska pravoslavna crkva (Mitropolija crnogorsko-primorska i Eparhija budimljansko-nikšićka) - 83.769,77€

3. Crnogorska pravoslavna crkva - 28.045,42€
4. Katolička crkva (Kotorska biskupija i Barska nadbiskupija) - 20.000,00€
5. Jevrejska zajednica Crne Gore - 18.000,00€
6. Eparhija Podgoričko-duklijska Pravoslavne crkve Crne Gore - 4.100,00€

- U 2021. godini Direktorat je nastavio aktivnosti na sprovođenju potpisanog Temelnog ugovora između Crne Gore i Svete Stolica, Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Islamske zajednice u Crnoj Gori i Ugovora o uređenju odnosa od zajedničkog interesa između Vlade Crne Gore i Jevrejske zajednice u Crnoj Gori.

- Usvajanjem Zakona o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica u Skupštini Crne Gore, Ministarstvo se obavezalo da vrši nadzor nad primjenom ovog Zakona. S tim u vezi, kod Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, shodno Zakonu o slobodi vjeroispovijesti ili uvjerenja i pravnom položaju vjerskih zajednica ("Službeni list CG", br. 74/19 i 8/21), u Jedinstvenu evidenciju vjerskih zajednica upisana je 21 vjerska zajednica.

- u **Direktoratu za zaštitu i jednakost lica sa invaliditetom:**

- Vlada Crne Gore je na sjednici od 09. decembra 2021. donijela Odluku o obrazovanju Savjeta za prava lica sa invaliditetom. Odluka je verifiovana zaključkom Vlade Crne Gore br. 04-6432/2 od 16. decembra 2021. godine.

- Realizovana je konferencija na kojoj je prezentovan Nacrt Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2022-2027. godine – više informacija: <https://www.gov.me/clanak/na-medunarodni-dan-osi-promovisan-nacrt-strategije-za-zastitu-od-diskriminacije-i-promociju-jednakosti-lica-sa-invaliditetom-2022-2027>

- U pripremi je i finalni izvještaj o implementaciji Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021 godine. Usvajanje ovog dokumenta je planirano za I kvartal 2022. godine.

SARADNJA SA NVO

Na osnovu Zakona o nevladinim organizacijama, Zakonom o budžetu za 2021. godinu, opredijeljena su sredstva nevladinim organizacijama za realizaciju njihovih projekata i programa, po sledećim oblastima i iznosima, prikazanim u tabeli u nastavku:

Tabela 3

2021. godina				
R.br.	PRIORITETNA OBLAST	Opredijeljeni iznosi u € (ukupno po oblastima)	Broj projekata/ programa	Dodijeljeni iznosi u € po oblastima
1.	Zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava i vladavina prava	50.000,00	6	47.795,50
2.	Zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava - LGBTI	174.904,05	9	174.897,05
3.	Zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava-manjine	250.000,00	19	249.790,64
4.	Rodna ravnopravnost	250.000,00	21	250.000,00
5.	Zaštita i promovisanje ljudskih i manjinskih prava – REA	320.000,00	21	319.850,00
6.	Zaštita lica sa invaliditetom	388.301,35	19	388.301,35
UKUPNO:		1.433.205,40	95	1.430.634,54

U nastavku su linkovi objavljenih odluka o raspodjeli sredstava, po navedenim oblastima:

- 1) <https://www.gov.me/clanak/odluka-o-raspodjeli-sredstava-za-finansiranje-projekata-i-programa-nvo-u-oblasti-zastite-i-promovisanja-ljudskih-i-manjinskih-prava-u-crnoj-gori-u-2021-godini-reintegracijom-do-drustvene>
- 2) <https://www.gov.me/clanak/odluka-o-raspodjeli-sredstava-za-finansiranje-projekata-nvo-unapredenje-kvaliteta-zivota-lgbt-osoba-za-2021>
- 3) <https://www.gov.me/clanak/odluka-o-raspodjeli-sredstava-za-finansiranje-projekata-i-programa-nevladinih-organizacija-u-oblasti-razvoja-i-unapredenja-prava-manjinskih-naroda-i-drugih-manjinskih-nacionalnih-zajednica-u>
- 4) <https://www.gov.me/clanak/odluka-o-raspodjeli-sredstava-za-finansiranje-projekata-nvo-u-oblasti-rodna-ravnopravnost-za-2021-god>
- 5) <https://www.gov.me/clanak/odluka-o-raspodjeli-sredstava-za-finansiranje-projekata-programa-nevladinih-organizacija-u-oblasti-zastita-i-promovisanje-ljudskih-i-manjinskih-prava-zastita-prava-roma-romkinja-i-egipcana-e>
- 6) <https://www.gov.me/clanak/odluka-o-raspodjeli-sredstava-za-finansiranje-projekata-zastita-lica-sa-invaliditetom>

V STRATEŠKA DOKUMENTA I MJERE I AKTIVNOSTI ZA IZVRŠAVANJE POSTAVLJENIH CILJEVA I PROJEKTI OD DRŽAVNOG ZNAČAJA

Tokom 2021. godine Ministarstvo je izvještavalo Vladu o sljedećim strateškim dokumentima: Strategiji reforme pravosuđa 2019-2022; Strategiji za izvršenje krivičnih sankcija 2017-2021; Programu razvoja informaciono komunikacionih tehnologija pravosuđa 2020-2023; Programu razvoja alternativnih rješavanja sporova 2019-2021; Strategiji za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori 2019-2023; Strategiji manjinske politike 2019-2023; Planu aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021. godine; Strategiji socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021-2025. godine sa Akcionim planom za 2021. godinu; Strategiji za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021. godinu.

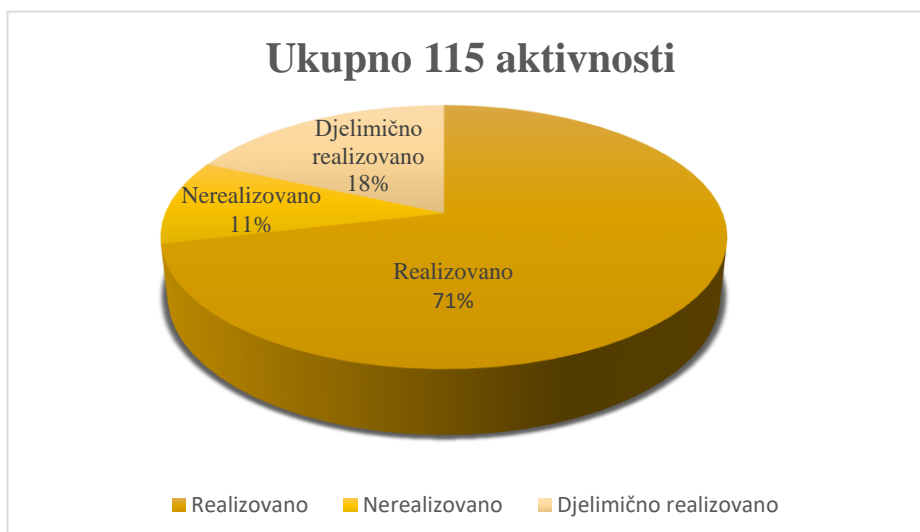
STRATEGIJA REFORME PRAVOSUĐA 2019-2022

Tokom 2021. godine Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava (Direktorat za pravosuđe) je izvještavalo Vladu o sprovođenju Strategije reforme pravosuđa 2019-2022. godine.

Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za implementaciju Strategije reforme pravosuđa za period 2019-2022, za 2020. godinu izrađen je na osnovu prikupljenih podataka u odnosu na 115 dospelih aktivnosti.

Od ukupno 115 dospelih aktivnosti u izvještajnom periodu, realizovano je 82 aktivnosti (71 %), djelimično je realizovano 21 aktivnosti (18 %), dok je 12 aktivnosti nerealizovano (11%).

Tabela 4

[STRATEGIJA ZA IZVRŠENJE KRIVIČNIH SANKCIJA 2017-2021](#)

Izveštaj o realizaciji AP-a za sprovođenje Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021) za 2020. godinu predviđen je Programom rada Vlade za 2021. godinu za II kvartal. Vlada je usvojila Izveštaj.

U izvještajnom periodu od ukupno 60 strateških mjera koje su dospjele za izvještajni period jedna strateška mjera je realizovana, 50 strateških mjera se realizuju u kontinuitetu, 8 djelimično realizovanih u kontinuitetu i 2 strateške mjere nijesu realizovane. U dijelu 5. Monitoring, evaluacija i izvještavanje u odnosu na 1 stratešku mjeru za čiju realizaciju je planirana 1 aktivnost, strateška mjera je realizovana.

U okviru strateškog cilja “Jačanje prevencije i zaštite od zlostavljanja i poštovanja ljudskih prava” od ukupno 12 strateških mjera, svih 12 mjera je realizovano u kontinuitetu.

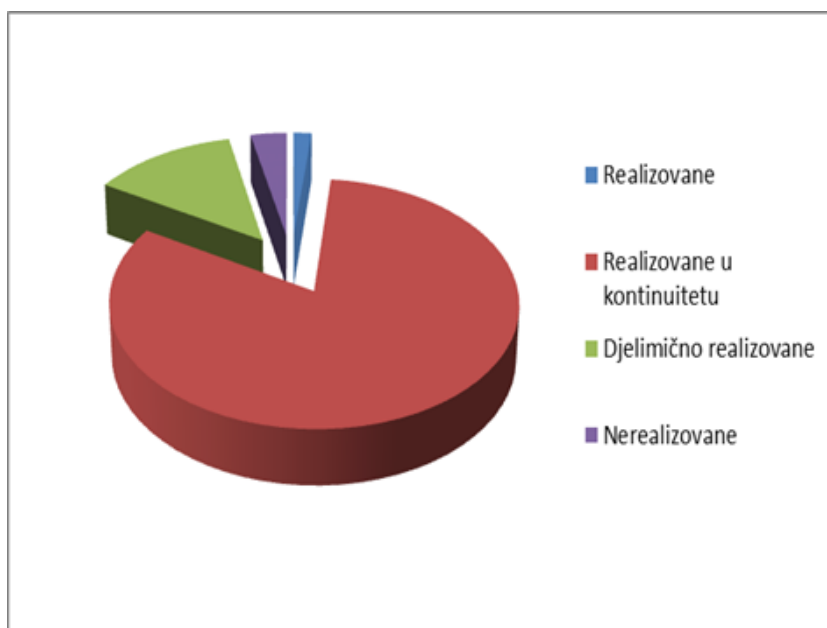
U okviru strateškog cilja “Izgradnja institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanje mjera tretmana i resocijalizacije za osuđeničke” od ukupno 25 strateških mjera, 16 mjera je realizovano u kontinuitetu, 8 strateških mjera su djelimično realizovane u kontinuitetu, dok je jedna mjera nerealizovana.

U okviru strateškog cilja “Jačanje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora osuđenih lica kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere” od ukupno 18 strateških mjera, 17 mjera je realizovano u kontinuitetu, a jedna strateška mjera nije realizovana.

U okviru strateškog cilja “Jačanje kampanje za podizanje svijesti kod stručnog i javnog mnjenja o izvršenju krivičnih sankcija” od ukupno 5 strateških mjera, svih 5 mjera se realizovalo u kontinuitetu.

U okviru dijela 5 “Monitoring, evaluacija i izvještavanje” jedna mjera koja je dospjela je i realizovana.

Tabela 5

Prateći statistički i sadržajno godišnji izvještaj o realizaciji mjera iz Akcionog plana za implementaciju Strategije izvršenja krivičnih sankcija (2017-2021) za period I kvartal - IV kvartal 2020. godine, zaključuje se da je u četvrtoj godini implementacije strateškog okvira visok stepen realizacije ostvarenog, da su razlozi za djelimičnu realizaciju, kao i za nerealizaciju pojedinih strateških mjera posledice koje je izazvao COVID - 19. Takođe, značajno je istaći da se kontinuirano nastavilo sprovođenje strateških mjera kao i održivost postignutih rezultata prethodno relizaovanih aktivnosti. Ovim izvještajem su date i preporuke za dalje sprovođenje po operativnim ciljevima i to za:

1. Jačanje prevencije i zaštite od zlostavljanja i poštovanje ljudskih prava – potrebno je nastaviti sa sprovođenjem preporuka iz izvještaja Zaštitnika ljudskih prava i sloboda i preporuka iz izvještaj o kontroli Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, kao i intenzivan rad na unapređenju zdravstvene zaštite, programima tretmana zatvorenika i njihove radne angažovanosti.

2. Izgradnja institucionalnih kapaciteta Zavoda za izvršenje krivičnih sankcija i potreba za preduzimanjem mjera tretmana i resocijalizacije za osuđenike – ključna dostignuća realizacije strateškog cilja su u pogledu uvođenja posebnih zvanja za službenike Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, a time i posebnih koeficijenata za obračun njihove zarade. Značajan napredak je postignut i u pogledu izrade idejnog rješenja za izgradnju novog zatvora za sjevernu regiju u Mojkovcu. U daljoj realizaciji ovog strateškog cilja preporučuje se kadrovsko snaženje Uprave za izvršenje krivičnih sankcija popunjavanjem upražnjenijih radnih mjesta i to u službi obezbjeđenja, tretmana i zdravstvene zaštite, u skladu sa odobrenim budžetskim sredstvima.

3. Jačanje institucionalnih kapaciteta Direkcije za uslovnu slobodu u cilju nadzora osuđenih lica kojima su izrečene alternativne sankcije i mjere – značajno postignuće je početak rada kancelarije u Bijelom Polju, povećanje broja službenika i sve veća primjenjivost alternativnih sankcija, kao i primjena izvještaja o procjeni rizika u toku krivičnog postupka, što je međunarodni standard u probacionom radu. U cilju efikasnog i blagovremenog vršenja probacijskih poslova preporučuje se kadrovsko snaženje Direkcije za uslovnu slobodu i to povećanjem sistematizovanih radnih mjesta na osnovu analize radnog opterećenja i popunjavanje upražnjenih radnih mjesta, što treba predvidjeti i planirati novim kadrovskim planom i budžetom.

4. Jačanje kampanje za podizanje svijesti kod stručnog i javnog mnjenja o izvršenju krivičnih sankcija – u daljoj realizaciji ovog strateškog cilja prepoznata je potreba za unapređenjem saradnje sa medijima u cilju što bolje promocije i vidljivosti sistema izvršenja

krivičnih sankcija, posebno u pogledu alternativnih sankcija. Područje na kojem treba raditi jeste institucionalna saradnja i elektronsko povezivanje svih institucija koje su nosioci aktivnosti iz oblasti izvršnja krivičnih sankcija, kao i sa nezavisnim nacionalnim i međunarodnim institucijama u smislu njihove objektivne procjene sistema izvršenja krivičnih sankcija.

[PROGRAM RAZVOJA INFORMACIONO - KOMUNIKACIONIH TEHNOLOGIJA PRAVOSUĐA 2021-2023](#)

Na 30. sjednici Vlade Crne Gore, održanoj 01.jula 2021. godine, usvojen je Završni izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije informaciono-komunikacionih tehnologija u pravosuđu za period 2016–2020, za period 17.06.2016-31.12.2020. godine.

Direktorat za informaciono-komunikacione tehnologije pravosuđa je u toku 2021. godine najviše bio usmjeren ka realizaciji mjera/aktivnosti iz Akcionog plana Programa razvoja IKT pravosuđa za period 2021-2023 (u daljem tekstu: IKT Program)

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava predstavlja krovnu instituciju koja koordinira rad pravosudnih institucija vezano za realizaciju Akcionog plana, te posredstvom Radne grupe za implementaciju i praćenje IKT programa, objedinjuje sve potrebne aktivnosti u cilju ispunjavanja rokova definisanih strateškim dokumentima. Direktorat za IKT pravosuđa je pripremio I godišnji izvještaj o sprovođenju IKT programa za 2021. godinu, u kojem su prezentovane ukupne aktivnosti i rezultati ostvareni u odnosu na 12 dospjelih mjera. Tabela prikazuje stepen njihove realizacije.

Tabela 6

Period izvještavanja	Broj dospjelih mjera za period izvještavanja	Broj realizovanih mjera	Broj djelimično realizovanih mjera	Broj nerealizovanih mjera
01.12.2021. - 31.12.2021.	12	3 (25%)	2 (17%)	7 (58%)

U 2021.godini dobijena su budžetska sredstva u iznosu od 388.000 €, od planiranih 641.000 € u Akcionom planu IKT Programa. IKT Programom 2021-2023, predviđeno je 12 mjera za realizaciju u 2021.godini. Od planiranih 12 mjera, realizovane su tri mjere, u statusu “Djelimično realizovana” su dvije mjere, dok njih sedam nije realizovano. Skoro upola smanjeni budžet za realizaciju mjera u 2021. godinu je u velikoj mjeri uticao na negativni status realizacije. Dodatni razlog jeste činjenica da su Komisija i Radna grupa, kao operativna tijela za sprovođenje strateškog dokumenta, formirane tek 21. oktobra, odnosno 05. novembra 2021. godine.

Realizovane su sledeće mjere iz Akcionog plana:

- Mjera 1.1.4. *Implementacija softverskog rješenja podsistema za Upravu za izvršenje krivičnih sankcija* - izvršena je kastomizacija SAPA softverskog rješenja koji je prethodno bio razvijen za potrebe zatvorskog sistema u Republici Srbiji. Takođe je kroz projekat dodatno razvijeno niz web servisa, neophodnih za komunikaciju zatvorskog sistema sa ostalim podsistemima pravosuđa, a obučeno je 100 korisnika za rad sa softverskim rješenjem. Cilj je u narednom periodu automatizovati razmjenu pravosnažnih sudskih presuda

između UIKS podsistema i sudskog podsistema, kao i kaznene i prekršajne evidencije podsistema Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.

- Mjera 3.1.2. *Nabavka računarske opreme za sve institucije pravosuđa - Održavanje i zamjena dotrajale opreme.* Oprema je nabavljena i instalirana kod krajnjih korisnika. Javna nabavka je sprovedna kroz 4 partije (Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava – 17.995€, Državno tužilaštvo - 12.793€, Uprava za izvršenje krivičnih sankcija 11.954€ i Sudski savjet – 55.992€). Ugovori su potpisani sa dobavljačima i oprema je isporučena u decembru 2021.godine. Ovom javnom nabavkom kupljeno je 90 personalnih računara, 17 lap topova, 14 multifunkcionalnih i 5 laserskih štampača.
- Mjera 3.1.18. *Projekat saniranja kritičnih komponenti energetskeg sistema UIKS-a.* Izrada analize, tehničke specifikacije i saniranje svih kritičnih elemenata jake struje je uspješno realizovana. Ukupan iznos dobijen budžetom za ovu mjeru je iznosio 33.952€ sa PDV-om. Izrađena je analiza postojećeg stanja jake struje sa termalnim snimanjem i pripremljene su tehničke specifikacije u cilju saniranja kritičnih komponenti energetskeg sistema UIKS-a. Nakon sprovedene nabavke, izvođač radova je sanirao sve kritične elemente jake struje kako bi se smanjio rizik od samozapaljenja i ugrožavanja rada IT i druge opreme.

Mjera 1.1.3. *Razvoj i Implementacija softverskeg rješenja podsistema za Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava* je djelimično realizovana, a sredstva od 225.000 € su obezbijedena kroz program IPA 2018. Tendersku proceduru je sprovedla Delegacija EU u Crnoj Gori, tako da je Ugovor sa izabranim ponuđačem potpisan u 2021. godini. Projekat predviđa razvoj i implementaciju integrisanog softverskeg rješenja za Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava, kroz IV faze: U I fazi se razvija novi Registar novčanih kazni i prekršajne evidencije (RNKiPE), u II fazi Registar kaznene evidencije, u III fazi Aplikacija za uslovni otpust, dok je u IV fazi projekta predviđen razvoj pravosudnih registara koji su u nadležnosti ministarstva, a koji su trenutno zasebne evidencije: Registar notara, javnih izvršitelja, stečajnih upravnika, sudskih vještaka,...kojima će institucije pristupati putem web servisa, a o ažurnosti podataka, licenciranju, rokovima, itd. će se starati službenici ministarstva. Trenutno je projekat u I fazi, kodiranje RNKiPE softvera je završeno i slijedi faza testiranja sistema, nakon čega će se obaviti migracija podataka iz postojećeg Registra, sa obukom korisnika. Ovdje je važno napomenuti da će početak produkcije čekati produkciju novog sudskog informacionog sistema, kojim će biti obuhvaćeni Sudovi za prekršaje, što znači da se komunikacija između podsistema mora odvijati definisanim web servisima. Do kraja 2022. godine se planiraju završiti preostale faze.

Mjera 3.1.1. *Nabavka i instalacija potrebne opreme u svrhu nadogradnje LAN mreže u sudovima i tužilaštvima*, je djelimično realizovana. Ukupan budžet dobijen za realizaciju ove mjere je iznosio 204.440€ sa PDV-om. Sprovedena je procedura nabavke, ugovor je potpisan 02.decembra 2021. godine i izabrani dobavljač se obavezao da izvede radove neophodne za funkcionisanje predmetne opreme u roku od 180 dana. Instalacijom opreme biće unaprijeđena pasivna računarska mreža pravosuđa, te uspostavljena optička infrastruktura brzine 100/100 Mbps za institucije sa većim brojem korisnika, a 50/50 Mbps za lokacije sa manjim brojem korisnika. Za Data centar i Disaster lokaciju brzina će iznositi 1Gbps. Mjesto izvršenja ugovora: Osnovni sud u Danilovgradu, Osnovni sud na Cetinju, Sekretarijat sudskog savjeta u Podgorici, Viši sud u Podgorici, Osnovni sud u Ulcinju, Sud za prekršaje u Ulcinju i Osnovno državno tužilaštvo u Ulcinju, Osnovni sud u Beranama i Osnovni sud u Kolašinu.

Razvoj i implementacija novog softverskeg rješenja za sudove, sa web servis platformom za razmjenu podataka se radi u okviru UNDP projekta “Unapređenje efikasnosti pravosuđa“, u saradnji sa norveškim donatorom. Trenutno se projekat nalazi u fazi kodiranja softverskeg rješenja, čiji završetak je planiran za 01. mart 2022. godine. Nakon toga slijedi testiranje sistema,

otklanjanje uočenih nepravilnosti, a potom migracija podataka iz starog PRIS sistema. Zatim je planirana produkcija-tj. go live faza u pilot sudovima u Podgorici, 01. septembra 2022. godine. Očekujemo da će puna implementacija sistema u svim sudovima sa obukom korisnika, kao i njegovo povezivanje sa ostalim podsistemima ISP-a trajati do kraja III kvartala 2023. godine. Napominjemo da je u fazi razvoja softvera definisan i razvoj reporting modula, kojim će biti moguće dobiti statističke podatke o učinku sudova od suštinskog značaja za odgovarajuće upravljanje pravosuđem, kako na nivou pojedinačnih sudova, tako i u svrhu kreiranja menadžment politike. Projekat je počeo u maju 2019 godine i sama izrada Analize kao početnog dokumenta je trajala godinu dana. Izvođač rokove koji su definisani UNDP ugovorom nije ispoštovao, zbog COVID 19 pandemije, nemogućnosti prisustva razvojnih inženjera ponuđača na licu mjesta kod korisnika, kako bi se razumjele obaveze ponuđača definisane u ToR-u projektnog zadatka, nedostatak pune profesionalnosti izabranog ponuđača u cilju realizacije definisanih faza i rokova, kao i kompleksnost poslovnih procesa sudskog pravosudnog sistema.

Kako su IPA II programom dobijena sredstva za obuku i implementaciju, podsredstvom Delagacije EU u Podgorici izabrana je kompanija koja će pružati logistiku edukatorima-trenerima u svim pravosudnim institucijama, u cilju pune implementacije sudskog sistema. Izbor edukatora treba da bude sproveden u maju 2022. godine.

Takođe, važna aktivnost UNDP projekta jeste razvoj i implementacija Sistema poslovne inteligencije i skladišta podataka (eng. DWH & BI - Data Warehouse and Business Intelligence) čime bi se unaprijedili analitički i statistički kapaciteti pravosuđa, u smislu generisanja pouzdanih izvještaja, a u skladu sa preporukama CEPEJ smjernica. UNDP je angažovao konsultanta, koji će biti podrška Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava i pravosudnim institucijama u cilju definisanja potrebnih zahtjeva i izvještaja u ToR-u projektnog zadatka, kako bi UNDP kancelarija u martu tekuće godine sprovela proceduru javne nabavke rješenja.

U okviru UNDP projekta sprovedene su specijalističke obuke za 12 polaznika pravosudnih institucija, sa ukupnim brojem od 24 sprovedena kursa.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava (5 službenika):

- ISO 21500, Upravljanje IT projektima, programima i portfolijima - Lead Project manager – 5 dana
- ISO 22301 (BCMS) - Lead Implementer – 5 dana
- ISO 31000 Lead Risk manager (sadrži ISO/IEC 27005 Upravljanje rizicima informacione bezbednosti) – 5 dana
- ISO 22301 (sadrži Disaster Recovery) - Foundation - 3 dana
- ISO/IEC 27001 (ISMS), Sistemi upravljanja bezbednošću informacija, Foundation – 2 dana

Sekretarijat Sudskog Savjeta (4 službenika):

- GDPR- General Data Protection Regulation– 5 dana
- ISO 9001:2015 - Sistem menadžmenta kvaliteta- 5 dana
- ISO/IEC 27701:2019 - Tehnike bezbjednosti-proširenje ISO/IEC 27001 i ISO/IEC 27002 za upravljanje informacijama o privatnosti – zahtjevi i smjernice- 5 dana

Vrhovno državno tužilaštvo (1 službenik) i Sekretarijat Tužilačkog savjeta (2 službenika):

- ISO/IEC 27001 (ISMS) Sistemi upravljanja bezbednošću informacija, Lead Implementer – 5 dana
- ISO 31000 (RM) Upravljanje rizicima, Lead Risk manager – 5 dana
- DPO (GDPR) Sertifikovano Lice za zaštitu podataka o ličnosti (GDPR) , DPO – 5 dana
- ISO 21500 Upravljanje IT projektima, programima i portfolijima, Lead Project manager – 5
- ISO 22301 (sadrži Disaster Recovery) - Foundation - 3 dana

Informacioni sistemi Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava i IKT infrastruktura

U 2021. godini je izvršen upgrade arhitekture i softverske platforme LURIS rješenja, uz donaciju Vlade Holandije preko CILC fondacije. U novoj verziji aplikacije, skenirani sadržaj će se čuvati na file system-u, dok je autentifikacija korisnika riješena preko korisničkog imena iz lozinke. Takođe, web servisom je riješena razmjena zamolnica između ministarstva i državnih tužilaštava. Za potrebe integracije Registra novčanih kazni sa drugim aplikacijama i platformama nastavljen je razvoj set stateless REST web servisa koji podržavaju različite operacije nad objektima u ROF-um koje će koristiti Uprava za inspeksijske poslove i Uprave policije.

Kontinuirana podrška vezano za funkcionisanje Modula za elektronsko arhiviranje, kao i Web portala pravosuđa.

Kroz eDMS Origami zaprimljeno je 39 predmeta, od čega riješenih ima 35. Intezivno se pruža podrška za eDMS svim službenicima u glavnoj zgradi ministarstva, kao i Direkcijama koje se nalaze van glavne zgrade.

U jedinstvenom informacionom sistemu za elektronsku razmjenu podataka – GSB prijavljeni su sljedeći servisi:

- ✓ Kaznena evidencija krivičnih sankcija maloljetnika;
- ✓ Kaznena evidencija pravnih lica;
- ✓ Pregled aktivnih kazni prekršioca iz prekršajne evidencije Ministarstva pravde;
- ✓ Pregled svih izrečenih kazni prekršioca iz prekršajne evidencije Ministarstava pravde;
- ✓ Pregled svih izrečenih kazni za sve prekršiocyte u odabranom periodu iz prekršajne evidencije Ministarstava pravde;
- ✓ Pregled svih izrečenih mjera za odabrano lice iz prerekršajne evidencije Ministarstava pravde;
- ✓ Pregled svih izrečenih mjera za sve prekršiocyte u odabranom periodu iz prekršajne evidencije Ministarstava pravde;
- ✓ Pregled svih aktivnih kazni u zadatom periodu u prekršajnoj evidenciji Ministarstava pravde.

Na portalu eUprava objavljene su 34 usluge od kojih je 29 elektronskih, a 5 usluga je informativno.

Na portalu eUprave podnešena su ukupno 803 elektronska zahtjeva za 2021. godinu, dok je u dijelu eParticipacije objavljeno 40 javnih poziva/javnih rasprava.

Na portalu otvorenih podataka objavljena su dva seta podataka: spisak nacionalnih savjeta i spisak vjerskih zajednica.

Kreiran novi portal ministarstva, urađena migracija podataka sa starog portala, pri čemu su:

1. 472 članka objavljena;
2. 102 stranice kreirane;

3. 480 dokumenta objavljeni.

U dijelu IKT infrastrukture i bezbjednosti podataka su urađene sledeće aktivnosti:

- U martu 2021. godine izvršena je nabavka firewall uređaja za potrebe integracije nove lokacije sa postojećim sistemom u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava. Spajanjem Ministarstva pravde i Ministarstva za ljudska i manjinska prava bila je neophodna i integracija interne mreže, kako bi se podigao nivo bezbjednosti. To je uključivalo postavljanje i konfigurisanje firewall uređaja, kao i odgovarajuća mrežna podešavanja koja su bila neophodna.
- Migracija Luris aplikacije i baza na noviju verziju. Izvršeno je kreiranje novih virtuelnih mašina za testnu i produkcione potrebe.
- Podignut nivo sigurnosti na firewall-u, uključivanjem Deep inspection opcije tj. mrežnog filtriranja koji ispituje internet saobraćaj(pakete) trežeći viruse, neželjenu poštu, ključne riječi ili neki drugi kriterijum koji se zadaje.
- nabavljena računarska oprema za potrebe Ministarstva: 9 desktop računara, 6 laptopova, 9 MFP štampača, SSD diskovi, 20 neupravljivih switch-eva.
- Priprema tehničke dokumentacije za tendere koji se odnose na održavanje i nabavku računarske opreme (McAfee- DAM za registre i licence za radne stanice i licence za firewall, Održavanje sistema elektronskog nadzora osuđenih lica, Nabavka opreme za sistem elektronskog nadzora osuđenih lica, Održavanje informatičke infrastrukture, Nabavka računara i računarske opreme za potrebe pravosudnih institucija shodno Programu razvoja IKT pravosuđa 2021-2023).
- Priprema Fujitsu storage sistema koji treba da se integriše u postojeći cloud, kako bi se povećao storage kapacitet i stvorili uslovi za podizanje Sistema poslovne inteligencije na njemu.
- Omogućen pristup SAPA zatvorskom sistemu za korisnike u ministarstvu koji vrše nadzor nad izvršenjem kazni zatvora, a koji se nalaze na lokaciji u Hiltonu.
- Kontinuirana podrška Direkciji za uslovni otpust vezano za funkcionisanje Sistema za elektronski nadzor osuđenih lica.
- Izvršeno kreiranje naloga, procedura i pravila za VPN konekciju i omogućavanje pristupa zaposlenim u Ministarstvu usled nemogućnosti fizičkog pristupa zbog pandemije i mjera samoizolacije zaposlenih.
- Instalacija operativnih sistema, sistemskih softvera i aplikacija, intervencije kod korisnika po prijavi problema koji omogućavaju zaposlenima korišćenje radnih stanica i ostalih perifernih uređaja – 170 intervencija na mjesečnom nivou.

[PROGRAM RAZVOJA ALTERNATIVNIH RJEŠAVANJA SPOROVA 2019-2021](#)

Centar za alternativno rješavanje sporova, shodno obavezama iz Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova i Godišnjem programu rada za 2021. godinu, nastavio sa edukacijom novih medijatora i unapređenjem stručnih kompetencija licenciranih medijatora kroz napredne obuke za sudije, predstavnike lokalne samouprave i osiguravajućih društava. Posebna pažnja je posvećena bazičnim obukama za nove medijatore, na kojima je licencu dobilo 32 medijatora.

U saradnji sa međunarodnim partnerima organizovane su online obuke na teme: „Primjena medijacije u radnim sporovima“, „Privredna medijacija- iskustva Njemačke“, „Nasilje u porodici i porodična medijacija“, „Medijacija u sporovima iz ugovora o osiguranju“, online radionice „Standardi SE i najbolje prakse iz oblasti alternativnog rješavanja sporova za sudije i medijatore“ i Etika u medijaciji“.

Centar je kontinuirano informisao opštu i stručnu javnost o medijaciji i drugim načinima alternativnog rješavanja sporova, u čemu je ostvaren napredak. Unaprijedio je saradnju sa

međunarodnim partnerima, u cilju obezbjeđenja finasijske i ekspertske podrške. Aktivnosti Centra su iskazane i učešćem na regionalnim konferencijama, dok je u cilju unapređenja transparentnosti rada Centrar redovno ažurirao sajt, facebook stranicu i instagram. Redovno je distribuirao promotivni materijal sudovima, o medijaciji i ranoj neutralnoj ocjeni spora.

Na medijaciju upućeno 7.619 predmeta. Od kojeg broja, sudovisu uputili 1.428, dok je po predlogu stranaka upućeno 6.191 predmet, što se može zaključiti, da je preko 100% upućeno više predmeta nego u predhodnoj godini. Ovaj podatak ukazuje na sve veću informisanost građana o medijaciji, i pored Covid pandemije i nedovoljno finasijskih sredstava.

Bez obzira na sve veći priliv predmeta za medijaciju, popunjeno je svega 50% administrativnih kapaciteta Centra zbog nedostatka finasijskih sredstava ovog organa.

Da se napredovalo u oblasti alternativnog rješavanja sporova, u predhodne 2 godine, konstatovano je u izvještajima Non–papers Evropske komisije za Crnu Goru, gdje je ukazano na pozitivne rezultate u ovoj oblasti.

[STRATEGIJA ZA UNAPREĐENJE KVALITETA ŽIVOTA LGBTI OSOBA U CRNOJ GORI 2019-2023](#)

Stepen realizacije aktivnosti koje su predviđene Akcionim planom za sprovođenje Strategije za unapređenje kvaliteta života LGBTI osoba u Crnoj Gori za period 2019-2023, za 2021. godinu na dosta visokom nivou i može se konstatovati da je zadovoljavajući, imajući u vidu da je kasnilo usvajanje Zakona o budžetu u Skupštini Crne Gore, što je dovelo do toga da se neke aktivnosti odlože (oko 60 % aktivnosti je potpuno realizovano i 17% djelimično realizovano, dok je za 23% aktivnosti izostala realizacija).

U prethodnih 12 mjeseci, neka od ključnih dostignuća ove Strategije podrazumijevaju: početak primjene Zakona o životnom partnerstvu lica istog pola i sklapanje istopolnih partnerstva, uspješnu organizaciju devete Povorke Ponosa, koja je prema navodima organizatora i izvještavanju medija najbrojnija Povorka do sada, senzitivizaciju i unapređenje kapaciteta i znanja značajnog broja policijskih službenika/ca, sudija/tkinja, tužilaca/teljki, učenika/ca, stručnih radnika/ca i nastavnog kadra u osnovnim i srednjim školama, predstavnika/ca lokalnih samouprava, starješina Vojske Vrne Gore, kao i sportskih radnika/ca o ljudskim pravima LGBTI osoba. Nakon kreiranja potrebnih podzakonskih akata i obrazaca, zaključena su prva životna partnerstva u Crnoj Gori i to u: Podgorici (2), Baru (1), Budvi (4), Herceg Novom (1).

U kontekstu unapređenja normativnog i institucionalnog okvira zaštite ljudskih prava LGBTI osoba, važno je napomenuti da je započet proces na izradi novog Zakona o zabrani diskriminacije, koji bi zadovoljio evropske antidiskriminacione standarde i pružio kvalitetnu zaštitu od diskriminacije svakom građaninu i građanki. Osim ovog Zakona, započet je proces izrade Zakona o pravnom prepoznavanju roda na bazi samoodređenja.

[STRATEGIJA MANJINSKE POLITIKE 2019-2023](#)

Vlada Crne Gore je na 128. sjednici od 04.07.2019. godine, donijela Strategiju manjinske politike 2019-2023, sa pratećim Akcionim planom za 2019-2020 godinu, čijim će se sprovođenjem nastaviti očuvanje multikulturalnog bogatstva Crne Gore i dalje unaprijediti uslovi života manjina u Crnoj Gori. Istekom roka na koji je prvi Akcioni plan donijet, pripremljen je novi Akcioni plan za period 2021-2022.

Strategija manjinske politike 2019-2023, sa pratećim akcionim planovima, predstavlja osnovni planski dokument koji definiše politiku Vlade Crne Gore u oblasti poštovanja i zaštite prava manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica. Strategijom manjinske politike, u skladu sa uporedno-pravnim i međunarodnim standardima, definišu se mjere za sprovođenje

Zakona o manjinskim pravima i slobodama i unapređivanje uslova života manjina, u cjelini, koje su državni organi dužni postepeno da realizuju u periodu implementacije dokumenta.

Akcioni plan sadrži definisane relevantne aktivnosti, indikatore rezultata, nadležne institucije, predviđene rokove za realizaciju aktivnosti, kao i finansijsku konstrukciju za realizaciju strateškog dokumenta.

Važno je naglasiti da su Akcionim planom, po prvi put, na inicijativu Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, uvrštene aktivnosti savjeta manjinskih naroda, lokalnih samouprava i nevladinih organizacija.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije manjinske politike 2019-2023 za period 2021 – 2022 brojao je ukupno 67 aktivnosti čiji su nosioci bili institucije, lokalne samouprave, nacionalni savjeti i nevladine organizacije. Od toga, realizacija ukupno 14 aktivnosti je u nadležnosti Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava, odnosno Direkcije za nacionalne i etničke manjine i Direkcije za inkluziju Roma i Egipćana, od kojih je šest realizovano, dvije su djelimično realizovane, te šest nerealizovano.

Aktivnosti koje su djelimično realizovane odnosno nerealizovane planirane su da se realizuju do kraja 2022. godine odnosno realizacija je odložena zbog nedostatka finansijskih sredstava i/ili zbog poštovanja mjera u cilju suzbijanja pandemije COVID19.

Ukupan iznos planiranih finansijskih sredstava za realizaciju svih aktivnosti iz AP za 2021-2022 iznosi 726.068,82 eura. Sredstva za realizaciju Akcionog plana će se obezbjediti kod nosilaca i/ili partnera aktivnosti.

Što se budžeta Ministarstva, odnosno Direkcije konkretno tiče, i aktivnosti za koje je ista nosilac aktivnosti, opredijeljen je iznos sredstava od 21.260,00 eura, s tim da je realizacija nekih aktivnosti u nadležnosti Direkcije za inkluziju Roma i Egipćana, koja djeluje u okviru istog Ministarstva, a koja izdvaja dodatna sredstava za realizaciju istih.

[PLAN AKTIVNOSTI ZA POSTIZANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI 2017-2021. GODINE](#)

Završnim izvještajem o sprovođenju Plana aktivnosti za postizanje rodne ravnopravnosti 2017-2021.godine obuhvaćene su sve sprovedene aktivnosti za četvorogodišnji period (<https://www.gov.me/dokumenta/5f3b1864-2a9d-429e-93c8-f5c4d19e010a>)

[STRATEGIJA SOCIJALNE INKLUZIJE ROMA I EGIPĆANA U CRNOJ GORI 2021-2025. GODINE](#)

Vlada Crne Gore je na 37. sjednici održanoj 2. septembra 2021. godine, donijela Strategiju socijalne inkluzije Roma i Egipćana u Crnoj Gori 2021–2025. godine sa Akcionim planom za 2021. godinu. Ključni cilj Strategije socijalne inkluzije Roma i Egipćana 2021-2025 je poboljšanje socio-ekonomskog i pravnog položaja Roma i Egipćana u Crnoj Gori, kroz izgradnju inkluzivnog i otvorenog društva zasnovanog na borbi i eliminisanju svih oblika diskriminacije, anticiganizma i siromaštva.

U osam programa javnog rada društveno korisnih sadržaja, u trajanju od tri mjeseca, zaposleno je 17 nezaposlenih građana romske i egipćanske populacije. U saradnji sa centrima za socijalni rad, tokom 2021. godine, Zavod za zapošljavanje je učestvovao u izradi individualnih planova aktivacije za 84 pripadnika romske i egipćanske populacije koji su korisnici MOP-a. Usluga posredovanja za nezaposlene pripadnike Roma i Egipćana se pružala u skladu sa iskazanim potrebama poslodavaca i rezultirala je zapošljavanjem 66 lica (38 žena), uglavnom na sezonskim poslovima. Help – Hilfe zur Selbsthilfe sprovodi projekat kroz koji su obučena 43 saradnika u socijalnoj inkluziji u oblasti zapošljavanja, socijalne i zdravstvene zaštite, a angažovano je ukupno 34 saradnika na period od 12 mjeseci. Saradnici su uključeni u rad institucija na lokalnom nivou

(Biro za zapošljavanje, Centar za socijalnu zaštitu i Dom zdravlja). Navedeni projekat se realizuje u okviru Sektorskog operativnog programa za zapošljavanje, obrazovanje i socijalnu politiku 2015-2017 (SOPESS), a isti finansira Evropska Unija uz nacionalno kofinansiranje iz Budžeta Crne Gore.

Rješavanje pravnog statusa interno raseljenih lica (IRL) - početkom 2021. godine ukupan broj raseljenih i interno raseljenih lica, kojima je trebala podrška je bio 320. Na ovaj način je ukupan broj od 320 raseljenih i interno raseljenih lica, koji je korišćen kao broj lica kojima i dalje treba pomoć, tokom same radionice smanjen na 197 lica, od kojih je kod 111 lica zahtjev za status stranca i dalje u radu kod MUPa Crne Gore dok je 86 lica steklo status stranca sa privremenim boravkom do 3 godine, ili do sticanja putne isprave zemlje porijekla.

STRATEGIJA ZA ZAŠTITU LICA SA INVALIDITETOM OD DISKRIMINACIJE I PROMOCIJU JEDNAKOSTI ZA PERIOD 2017-2021 GODINU

Kada je u pitanju realizacija Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti 2017-2021 važno je istaći da je upućen Vladi na usvajanje Završni izvještaj o realizaciji Strategije za zaštitu lica sa invaliditetom od diskriminacije i promociju jednakosti za period 2017-2021 godine.

Izvještaj pokazuje da je za cjelokupni petogodišnji period trajanja strateškog dokumenta (u okviru tri akciona plana), predviđene su ukupno 162 aktivnosti. Od navedenog broja aktivnosti potpuno je realizovano 114 aktivnosti, iliti 70% aktivnosti. Djelimično je realizovano 18 aktivnosti, odnosno 11,2% aktivnosti. Nije realizovano 30 aktivnosti, iliti 18,5% aktivnosti.

U pogledu praćenja harmonizacije propisa sa Zakonom o zabrani diskriminacije lica sa invaliditetom i Konvencijom UN o pravima lica sa invaliditetom, u 2021 godini harmonizovana su tri propisa i to : Zakona o porezu na upotrebu putničkih motornih vozila, plovnih objekata, vazduhoplova i letilica; Zakon o porezu na dodatu vrijednost i Zakon o unutrašnjim poslovima-

REALIZACIJA AKTIVNOSTI U ODNOSU NA PROJEKTE OD DRŽAVNOG ZNAČAJA

Projekat izgradnje Specijalne zdravstvene ustanove, nove prijavnice, zatvora otvorenog tipa i multifunkcionalnog objekta u kompleksu UIKS-a

Projekat izgradnje Specijalne zdravstvene ustanove, nove prijavnice, zatvora otvorenog tipa i multifunkcionalnog objekta je značajan infrastrukturni projekat. Dana 2. decembra 2019. godine stupio je na snagu Finansijski sporazum za IPA 2018 između Evropske komisije i Crne Gore, kojim je za Projekat „EU za poboljšanje pristupa pravdi i temeljna prava“ opredijeljeno 13.516.733 €, u okviru kojeg će se u izosu od 4.378.311,00 € finansirati gradnja ova četiri objekta. U cilju realizacije ovog projekta, projektantska kuća ING INVEST je završila glavni projekat za specijalnu zdravstvenu ustanovu, multifunkcionalni objekat, otvoreno odjeljenje i prijavnicu, nakon čega je završena revizija glavnog projekta za ove objekte. Reviziju je radila firma „ING IMPULS“ DOO Podgorica. Revidirani projekat upućen je Upravi za javne radove, na dalju nadležnost. Takođe, sprovedene su aktivnosti na pripremi dijela dokumentacije prema evropskom standardu PRAG što je bilo neophodno zbog inostranih investicija, ali što nije uticalo na projekat u tehničkom smislu. Očekivani početak radova je decembar 2022, dok očekivano trajanje radova je 24 mjeseca.

Projekat „Izgradnja Zatvora za sjevernu regiju Crne Gore u Mojkovcu“

Projektana prijava Ministarstva pravde je usvojena i dobijena su bespovratna sredstava od 100% u okviru Zapadnobalkanskog investicijskog okvira (WBIF), u novčanom iznosu od 1.200.000 € TA grant. U okviru projekta biće urađena tehnička dokumentacija za izgradnju zatvora smještajnih kapaciteta za 200 lica lišenih slobode i 120 zaposlenih, a ovu tehničku pomoć realizuje konzorcijum WBIF Infrastructure Project Facility 7 (IPF7).

Vlada Crne Gore je na sjednici 26.08.2021. godine usvojila Informaciju o implementaciji projekta „Izgradnja Zatvora za sjevernu regiju Crne Gore u Mojkovcu“. U 2021. godini donijeta je Odluka o zaduživanju Crne Gore za 2021. godinu, kojom je predviđeno da se Država Crna Gora zadužuje kod Banke za razvoj Savjeta Evrope (CEB), za potrebe Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za izgradnju kapitalnog objekta - Zatvor u Mojkovcu, u iznosu do 15.000.000,00 eura. Takođe, u izvještajnom periodu rješenjem broj 01-288/8 od 1.10.2021. godine Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava je data saglasnost na idejno arhitektonsko rješenje. Presentacija glavnog projekta održana je dana 10.11.2021. godine.

U okviru saradnje koju smo imali sa **njemačkom nevladinom organizacijom "Help-Hilfe zür Selbsthilfe"**, tokom 2021. godine završena je rekonstrukcija obekata za uzgoj svinja, kupljena je mašina za pletenje čelične žice i stručno su osposobljeni zatvorenici zainteresovani za ovo zanimanje.

VI IZVRŠAVANJE ZAKONA I DRUGIH PROPISA

Direktorat za pravosuđe je u izvještajnom periodu, saglasno Zakonu o sudovima i Zakonu o Državnom tužilaštvu, pripremio 47 mišljenja na predloge pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji sudova, Sekretarijata Sudskog savjeta, državnih tužilaštava i Sekretarijata Tužilačkog savjeta.

Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo je u izvještajnom periodu, saglasno Poslovniku Vlade, pripremio mišljenja na odredbe **63** propisa kojima se uređuju postupak pred sudovima, sankcije i prekršajni postupak, od čega **54** mišljenja na predlog zakona i **9** na predlog podzakonskih akata.

U 2021. godini saglasno posebnim propisima, u Direktoratu za pravosuđe su organizovani ispitni rokovi za polaganje pravosudnog ispita, ispita za pripravnike u sudovima i Državnom tužilaštvu, ispita za tumače, notarskog ispita, kao i za postavljenje sudskih vještaka.

Statistički podaci su prikazani u tabeli 7.

Tabela 7

Naziv ispita	Br. Podnijetih zahtjeva/prijava	Br. donijetih rješenja o odobrenju/postavljenju	Br. donijetih rješenja o odbijanju	Br. donijetih rješenja o obustavi	Br. donijetih rješenja o prestanku/razrješenju	U radu
Pravosudni ispit	193	218*	1	0	0	0
Ispit za pripravnike u sudovima i Državnom tužilaštvu	97	96	1	0	0	0
Ispit za tumače	0	5**	1	0	0	0
Postavljenje sudskih vještaka	79	95***	4	19	3	62
Notarski ispit	14	14	0	0	0	0

* U ukupan broj odobrenih zahtjeva uračunati su i zahtjevi prenijeti iz 2020. godine, koji su bili u radu.

** U ukupan broj odobrenih i odbijenih zahtjeva uračunati su i zahtjevi prenijeti iz 2020. godine, koji su bili u radu.

*** U ukupan broj donijetih rješenja o postavljenju i rješenja o obustavi uračunati su i zahtjevi prenijeti iz 2020. godine, koji su bili u radu.

Iz navedenih podataka se zaključuje da je ministarstvo u ovoj oblasti efikasno postupalo po zahtjevima.

U **Direktoratu za pravosuđe**, pripremljeni su i Vladi na usvajanje dostavljeni sljedeći materijali:

- Odluka o izmjeni Odluke o obrazovanju Savjeta za praćenje sprovođenja Strategije reforme pravosuđa 2019-2022
- Predlog mišljenja na Predlog zakona o izmjeni i dopunama Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (predlagači poslanici Ervin Ibrahimović, Amer Smailović, Kenana Strujić – Harbić)
- Predlog mišljenja na Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom tužilaštvu (predlagači poslanici Slaven Radunović, Momo Koprivica, Branka Bošnjak, Dragan Ivanović i Miloš Konatar)
- Predlog mišljenja na Predlog zakona o Tužilaštvu za organizovani kriminal i korupciju (predlagači poslanici Slaven Radunović, Momo Koprivica, Branka Bošnjak, Dragan Ivanović i Miloš Konatar)
- Predlog mišljenja na Predlog za ocjenu ustavnosti odredaba člana 2 stav 1 tač. 1, 2 i 4, i člana 8 i 15 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Državnom tužilaštvu, koji je podniet od strane Kluba poslanika DPS-a u Skupštini Crne Gore
- Predlog mišljenja na Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti člana 48 st. 4, 5, 6, člana 103 stav 1 tačka 3 i člana 184c Zakona o državnom tužilaštvu, koju je podnio Milivoje Katnić iz Podgorice.
- Predlog mišljenja na Predlog za ocjenu ustavnosti odredaba člana 18 stav 3, člana 48 stav 4, člana 103 tačka 3, i člana 184b Zakona o Državnom tužilaštvu koji je podniet od strane Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore.

U **Direktoratu za pravosuđe**, pripremljeni su i sljedeći materijali:

- Odluka o imenovanju člana Tužilačkog savjeta iz reda zaposlenih u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava
- Akt o proglašenju izmjene sastava Upravnog odbora Centra za obuku u sudstvu i Državnom tužilaštvu.

U **Direktoratu za krivično i građansko zakonodavstvo**, pripremljeni su sljedeći zakonski akti:

1. Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika Crne Gore
2. Predlog zakona o izmjenama Zakonika o krivičnom postupku
3. Predlog Smjernica za jačanje etike i integriteta visokih funkcionera izvršne vlasti
4. Pravilnik o izmjeni Pravilnika o broju mjesta I službenim sjedištima notara
5. Mišljenje na ustavnu člana 152b Zakona o parničnom postupku;
6. Mišljenje na ustavnu inicijativu člana 39 stav 1 i 2 Zakona o upravnom sporu;
7. Mišljenje na Zakon o privrednim društvima, Zakon o stečaju, Zakon o poslovnoj tajni i mišljenja na druge mnogobrojne zakone resornih ministarstava;

Takođe, pripremljena su 3 mišljenja na predloge zakona iz nadležnosti Ministarstva, koje su podnijeli poslanici.

Direktorat za izvršenje krivičnih sankcija:

Izvršenje krivičnih sankcija

U 2021. godini Skupština Crne Gore je na petoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja usvojila Zakon o dopuni Zakona o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti koji je objavljen u Službenom listu Crne Gore broj 145/21 od 31.12.2021. godine.

Podnijeto je 37 molbi za pomilovanje, od kojih su 3 molbe odbačene, a u 2 predmeta je obustavljen postupak saglasno Zakonu o pomilovanju. Predsjednik Crne Gore donio je 35 odluka uzimajući u obzir predmete koji su prenijeti iz ranijeg izvještajnog perioda.

U skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku postupano je u 32 predmeta po zahtjevu za naknadu štete zbog neosnovanog lišenja slobode. Zaključena su 3 potpuna sporazuma o postojanju štete, vrsti i visini naknade zbog neosnovanog lišenja slobode. Takođe, postupano je po 72 zahtjeva Zaštitnika imovinsko-pravnih interesa Crne Gore.

U skladu sa Zakonom o izvršenju kazni zatvora, novčane kazne i mjera bezbjednosti Ministarstvo pravde je odlučivalo u 6 predmeta po zahtjevima za prekid izvršenja kazni zatvora. U 2 predmeta je usvojen zahtjev, u 1 predmetu je zahtjev djelimično usvojen, u 2 predmeta zahtjev je odbijen, dok je u 1 predmetu došlo do obustave postupka.

U 2021. godini organizovana su dva ispitni rok za polaganje stručnog ispita za vršenje poslova obezbjeđenja pritvorenih i osuđenih lica za 14 kandidata, donijeto je 13 rješenja o odobravanju polaganja, 1 rješenje da se odbija zahtjev kao neosnovan i izdato 11 uvjerenja, dok 2 kandidata nijesu položila stručni ispit.

Izvršenje alternativnih sankcija

U 2021. godini u Direkciji za uslovnu slobodu je dostavljeno radi izvršenja 261 kazna rada u javnom interesu, 317 kazni zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje, 3 uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, 14 mjera bezbjednosti zabrana približavanje, 2 mjere bezbjednosti udaljenje iz stana ili drugog prostora za stanovanje, 8 zahtjeva za sačinjavanje procjene kriminogenih faktora za okrivljena lica, tj. za dostavu sudu izvještaja u krivičnom postupku.

Uspješno je izvršeno 282 kazne rada u javnom interesu, uračunavajući i predmete koji su prenijeti iz ranijih godina. Sprovedeno je 120 kontrola izvršenja kazne rada u javnom interesu, na način što je izvršena neposredna provjera kod pravnih lica/organizacija kod kojih osuđena lica izvršavaju kaznu.

Tokom 2021. godine kaznu zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje izvršavalo je 281 osuđeno lice, od čega je 271 kazna uspješno završena, uračunavajući predmete prenijete iz prethodnih godina. Na dan 31.12.2021. godine, u ukupno 71 predmetu bilo je u toku izvršenje kazne zatvora u prostorijama u kojima osuđeni stanuje.

Kaznena i prekršajna evidencija

Iz Registra kaznene evidencije izdato je 20.000 uvjerenja, iz Registra prekršajne evidencije 8.350 uvjerenja, iz Registra kaznene evidencije za pravna lica izdato je 6.380 uvjerenja, dok je iz Registra za maloljetnike izdato je 44 uvjerenja.

U **Direktoratu za međunarodnu saradnju** tokom 2021. godine je postupano u 1705 predmeta formiranih tokom 2021. godine i predmetima iz ranijih godina, tako da je u elektronskom sistemu evidencije predmeta međunarodne pravne pomoći „LURIS“ zabilježeno 4077 postupanja.

Pored postupanja zabilježenih u „LURIS“-u, u ovoj Direkciji vrši se ovjera dokumenata za upotrebu u inostranstvu i na upit stranaka daju informacije o potrebi i načinu ovjere dokumenata za upotrebu u inostranstvu.

Od sistematizovanih 7 radnih mjesta, popunjeno je 5.

Tokom 2021. godine, u elektronskom sistemu evidencije predmeta međunarodne pravne pomoći, formirano je ukupno 990 krivičnih predmeta, od čega 893 predmeta iz krivične materije, i 97 predmeta po zahtjevu za davanje saglasnosti za raspisivanje međunarodne potjernice, po

osnovu člana 511 Zakonika o krivičnom postupku; u izvještajnom periodu bilo je ukupno 715 predmeta iz građanske materije.

Krivični predmeti u 2021. godini prikazani su u tabeli 8.

Tabela 8

Vrsta	Broj
Izručenje	100 (46 izlazni, 54 ulazni)
Transfer osuđenih lica	18 (3 izlazni, 15 ulazni)
Tranzit okrivljenih	27 (20 izlazni, 7 ulazni)
Priznanje osude	15 (13 izlazni, 2 ulazni)
Ustupanje krivičnog gonjenja	166 (129 izlazni, 37 ulazni)
Saslušanje	143 (74 izlazni, 69 ulazni)
Uručenje	145 (69 izlazni, 76 ulazni)
Dostava podataka i dokumentacije	154 (67 izlazni, 87 ulazni)
Izvod iz kaznene evidencije	74 (45 izlazni, 29 ulazni)
Vještačenje	2 (izlazni)
Obavještenja o neposrednoj komunikaciji	38 (izlazni)
Ostalo	20

Građanski predmeti u 2021. godini prikazani su u tabeli 9:

UKUPNO: 715 predmeta

- * Izlazni: 345 predmeta
- * Ulazni: 355 predmeta
- * Aktorska kaucija: 15 predmeta (bez oznake ulazni/izlazni)

Tabela 9

Vrsta pravne pomoći	Broj
Aktorska kaucija	15 predmeta
Otmica djece	12 predmeta
Naslednička izjava	19 predmeta
Obavještenje o stranom pravu	15 predmeta
Obavještenje o propisima	18 predmeta
Dostava podataka/dokumentacije	74 predmeta
Vještačenje	2 predmeta
Priznanje strane sudske odluke	8 predmeta
Uručenje	525 predmeta
Saslušanje	9 predmeta
Ostala međunarodna pravna pomoć	18 predmeta

Ovjera isprava za upotrebu u inostranstvu: 317 isprava ovjereno punom ovjerom, 1151 isprava ovjereno APOSTILLE – ukupno ovjereno 1468 isprava.

U **Odjeljenju za unutrašnju reviziju** u 2021. godini su bile planirane tri revizije, i sve tri su obavljene u predviđenom roku, za koje su konačni revizorski izvještaji po okončanju svake revizije dostavljeni rukovodiocu subjekta sa predlogom plana aktivnosti za sprovođenje preporuka. Na osnovu izvršenih revizija u revizorskim izvještajima dato je 21 preporuka.

Tokom obavljanja revizije nijesu utvrđeni slučajevi koji mogu biti indikatori na prevaru.

U 2021. godini sprovedene su i sledeće aktivnosti:

- Donijet je Godišnji plan rada unutrašnje revizije u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava za 2022. godinu. Ovim planom određeni su predmet, obuhvat revizije, broj dana predviđenih za vršenje svake pojedinačne revizije u 2022. godini.
- Izrađen je Godišnji izvještaj o radu unutrašnje revizije za 2021. godinu, koji je predat Centralnoj jedinici za harmonizaciju unutrašnje revizije.
- Sprovedena je provjera realizacije datih preporuka u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija koja je rađena u 2019. godini.
- Kada su u pitanju poslovi vršenja poslova unutrašnje revizije, unutrašnja revizorka je postupala po metodologiji rada unutrašnje revizije (Priručnik za unutrašnju reviziju, V izdanje, decembar 2017. godine, Ministarstvo finansija). U obavljanju pojedinačne revizije u potpunosti se pridržavala propisanih faza revizorskog procesa, kao i načela i pravila Etičkog kodeksa unutrašnjih revizora.

U 2021. godini u elektronske upisnike i djelovodnik koji se vode u **Birou za kancelarijske poslove u e-DMS formi**, unesena su ukupno 15.223 predmeta koji su raspoređeni na sledeći način: u elektronskom Djelovodniku opštih predmeta unesen je 13.781 predmet; u elektronskom Upisniku predmeta u prvostepenom upravnom postupku unesena su 1.183 predmeta; u elektronskom Upisniku predmeta u drugostepenom upravnom postupku unesena su 173 predmeta; u elektronskom Upisniku izdatih uvjerenja uneseno je 86 predmeta.

U izvještajnom periodu u elektronskom sistemu, formi „Luris“, a odnose se na predmete međunarodne pravne pomoći, uneseno je ukupno 3309 predmeta i to: 1590 predmeta iz građanske materije i 1719 predmeta iz krivične materije.

VII REALIZOVANE AKTIVNOSTI U VRŠENJU UPRAVNOG NADZORA

Nadzor nad poslovima sudske i tužilačke uprave i nad zakonitošću rada notara i javnih izvršitelja

U izvještajnom periodu pravosudni inspektori izvršili su inspekcijски nadzor nad radom 109 subjekata nadzora.

Nadzor nad poslovima sudske i tužilačke uprave izvršen je u sljedećim sudovima i državnim tužilaštvima:

- Vrhovnom sudu Crne Gore,
- Apelacionom sudu Crne Gore,
- Upravnom sudu Crne Gore,
- Privrednom sudu Crne Gore,
- Višem sudu u Podgorici,
- Višem sudu za prekršaje,
- 6 osnovnih sudova (Bar, Bijelo Polje, Cetinje, Danilovgrad, Herceg Novi, Nikšić i Ulcinj),
- Sudovima za prekršaje u Bijelom Polju, Budvi i Podgorici, kao i u odjeljenjima u Mojkovcu, Danilovgradu, Nikšiću, Baru, Cetinju i Ulcinju,
- Vrhovnom državnom tužilaštvu,
- Specijalnom državnom tužilaštvu,
- Višem državnom tužilaštvu u Podgorici,
- 4 osnovna državna tužilaštava (Bar, Cetinje, Nikšić i Ulcinj),

U skladu sa Zakonom o notarima i Zakonom o javnim izvršiteljima izvršen je nadzor nad zakonitošću rada:

- 53 notara,
- 28 javnih izvršitelja.

U 2021. godini iz objektivnih razloga nije izvršen nadzor nad svim planiranim subjektima nadzora. Organizacione promjene u Ministarstvu, nedostatak finansijskih sredstava usljed kašnjenja sa usvajanjem Zakona o budžetu i donošenjem Kadrovskog plana, kao i odliv kadra uticali su na nedostatak administrativnih kapaciteta u vršenju nadzora. Naime, u 2021. godini dva pravosudna inspektora su ostvarili pravo na starosnu penziju usljed čega im je prestao radni odnos u Ministarstvu, pa je nadzor od marta 2021. godine obavljao jedan pravosudni inspektor. U vršenju nadzora nad radom sudske i tužilačke uprave, kao i nad radom javnih izvršitelja nije bilo utvrđenih nepravilnosti.

Redovnim nadzorom nad zakonitošću obavljanja poslova notara utvrđene su dvije nepravilnosti kod dva notara, koje se odnose na povezivanje pojedinih notarskih zapisa i spajanja predmeta ovjere prepisa potpisa jemstvenikom. Na utvrđene nepravilnosti Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je ukazalo notarima i naložilo uklanjanje istih, tako da su pojedine nepravilnosti već uklonjene, dok će se otklanjanje drugih zbog njihove vrste kontrolisati ubuduće tokom redovnog nadzora.

U navedenom periodu postupano je po pritužbama građana i pravnih lica koje se odnose na poslove sudske uprave, tužilačke uprave, rad notara i javnih izvršitelja. Takođe, u 2021. godini pravosudna inspektorka, kao članica Komisije za preuzimanje spisa predmeta notara, učestvovala je u popisivanju spisa predmeta notara u Tivtu, koji je prestao sa radom usljed smrti.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je preko ovlašćenih službenih lica za kontrolu izvršenja kazni zatvora i mjera bezbjednosti, izvršilo 8 kontrola rada Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, u dijelu pružanja zdravstvene zaštite, tretmana zatvorenika, kao i postupanja zaposlenih u Upravi za izvršenje krivičnih sankcija prema zatvorenicima, na osnovu kojih kontrola je UIKS-a naloženo otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Podnešeno je 47 pritužbi od strane zatvorenika, od kojih je po 41 pritužbi postupilo Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava dok se u odnosu na 6 pritužbi oglasilo nenadležnim i uputilo je nadležnom organu. Od ukupnog broja pritužbi po kojima je Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava postupilo 37 predmeta je završeno, dok je za 4 predmeta postupak u toku.

Odlučujući u drugostepenom postupku, po žalbi na prvostepena rješenja Uprave za izvršenje krivičnih sankcija o disciplinskom kažnjavanju zatvorenika, donijeta su 173 rješenja, od čega su 164 žalbe odbijene kao neosnovane a 9 žalbi je usvojeno i poništeno prvostepeno rješenje. Protiv 42 drugostepena rješenja pokrenut je upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore. Od ukupnog broja podnijetih tužbi 30 tužbi je odbijeno, dok je postupak u 12 predmeta u toku.

VIII PLAN INTEGRITETA, KADROVSKI POSLOVI I JAVNE NABAVKE

Saglasno odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Sl.list CG“, br.2/18, 34/19 i 08/21), Zakona o državnoj upravi („Sl.list CG“, br.78/18 i 70/21) i Uredbe o kriterijumima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju poslova u organima državne uprave („Službeni list CG“, br.13/19), usvojen je Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava broj 01-082/21-2778/4 od 23.03.2021.godine.

Ukupan broj sistematizovanih radnih mjesta prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta je 134.

Na sjednici Vlade Crne Gore, održanoj 30.09.2021. godine, usvojene su Izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava - broj 01-082/21-2778/5. Predmetnim izmjenama i dopunama nije se promijenio ukupan broj izvršilaca, već je, u cilju efikasnog vršenja poslova iz nadležnosti Ministarstva, predložena drugačija organizacija i sistematizacija u okviru određenih organizacionih jedinica, i u skladu sa tim preraspoređivanje i presistematizovanje radnih mjesta. Organizacionu strukturu Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava (prikazanu u nastavku) čine 8 direktorata, 1 odjeljenje, 1 služba i Kabinet ministra.

Saglasno članu 77 Zakona o sprječavanju korupcije („Službeni list CG“, br. 53/14 i 42/17), Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava izradilo je Izvještaj o sprovođenju plana integriteta, koji je dostavljen nadležnom organu i unijet u web aplikaciju Agencije za sprječavanje korupcije.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u 2021. godini u kontinuitetu ažuriralo podatke o državnim službenicima i namještenicima kroz Centralnu kadrovsku evidenciju.

Kadrovskim planom za 2021. godinu planirano je zapošljavanje 8 službenika iz kategorije visoko rukovodnog kadra, shodno čemu je preko Uprave za kadrove objavljen javni konkurs za osam (8) izvršilaca iz kategorije visoko rukovodnog kadra, od čega je realizovan za sedam (7) izvršilaca, dok za jedno radno mjesto prijavljeni kandidat nije prošao provjeru znanja i sposobnosti. Takođe, raspisan je jedan interni oglas između državnih organa za tri (3) izvršioca, za koji je pribavljena saglasnost Vlade Crne Gore shodno članu 38 stav 2 Zakona o državnim službenicima i namještenicima, koji je u potpunosti realizovan i po istom su postavljeni glavna pravosudna inspektorica i dva pravosudna inspektora.

U 2021. godini u Ministarstvu pravde, ljudskih i manjinskih prava smanjen je broj zaposlenih za šest (6) lica i to: po osnovu sporazumnog prestanka radnog odnosa za tri (3) službenika, po osnovu prestanka radnog odnosa po sili zakona za jednog (1), po osnovu mirovanja prava i obaveza dva (2). Takođe, tokom 2021.godine je za devet (9) lica prestalo pravo na naknadu, koju su stekla prestankom mandata u 2020.godini, jednom licu je ta naknada produžena za još jednu godinu, zbog sticanja uslova za odlazak u penziju, dok je za tri (3) lica utvrđena naknada u trajanju od godinu dana od dana prestanka naknade.

Na osnovu Plana javnih nabavki broj: 0101-426/21-380 od 29.01.2021. godine, Izmjene Plana javnih nabavki 0101-426/21-380-1 od 23.07.2021 godine, Izmjene Plana javnih nabavki 0101-426/21-380-2 od 06.10.2021 godine i Izmjene Plana javnih nabavki 0101-426/21-380-3 od 26.10.2021 godine sprovedeni su postupci javnih nabavki za potrebe Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.

Do 31.12.2021. godine sprovedeno je 10 otvorenih postupka, 7 jednostavnih nabavki putem zahtjeva za dostavljanje ponuda i 62 jednostavne nabavke putem saglasnosti. U toku 2021. godine nije bilo izjavljenih žalbi Komisiji za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki.

U novembru 2021. godine izvršen je Inspeksijski nadzor u Birou za javne nabavke od strane inspektora za javne nabavke u odnosu na sprovedene postupke u 2020. godini i konstatovan je rad Biroa u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u sprovođenju postupaka javnih nabavki i u kontroli realizacije ugovora.

Biro za javne nabavke u 2021. godini sproveo je postupke javnih nabavki radi realizacije mjera iz Akcionog plan za Program razvoja informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa za

period 2021-2023, gdje su zaključeni ugovori o javnoj nabavci na ukupan iznos od 337.130,77 € sa uračunatim PDV-om.

Plan javnih nabavki za 2021. godinu iznosio je 669.596,00 €, a realizacija Plana javnih nabavki je 100%.

IX SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Tokom 2021. godine, u skladu sa Zakonom o slobodnom pristupu informacijama ("Službeni list CG", br. 44/12 i 30/17), Ministarstvu je podnijeto 88 zahtjeva, od čega je usvojeno 44, odbijeno 35, prosljeđena tri(3) na nadležnost drugom organu, te 6(šest) obavještenja o javno dostupnoj informaciji saglasno članu 26 Zakona. Broj riješenih predmeta u zakonskom roku u izvještajnom periodu je 63, dok je 25 predmeta riješeno van roka.

U izvještajnom periodu izjavljene su tri(3) žalbe zbog ćutanja administracije, te 23 žalbe na prvostepeno rješenje, od kojih je 12 odbijeno od strane drugostepenog organa, u dva(2) predmeta je postupak obustavljen, dok u 12 predmeta drugostepeni organ (Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama) nije donijela odluku.

Saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je u 2021. godini ažuriralo Vodič za slobodan pristup informacijama i isti je objavljen na internet stranici ministarstva i dostupan na linku: <https://www.gov.me/dokumenta/4aeac3e1-bc7a-4da0-a536-ed52d477ab24>

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava u kontinuitetu vrši proaktivno objavljivanje dokumenata koja nastaju u radu ovog ministarstva, čime se postiže transparentnost rada i afirmiše integritet i legitimnost organa. Takođe, o svi podaci o načinu rješavanja zahtjeva unose se u informacioni sistem Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama.

X REALIZACIJA BUDŽETA

Plan budžeta

Zakonom o budžetu za 2021. godinu budžet Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava iznosio je **3.625.808,49 €**, i to u okviru tri programa:

1. uređenje i upravljanje u sistemu pravosuđa – 2.561.711,26€,
2. unapređenje i zaštita ljudskih i manjinskih prava i promocija rodne ravnopravnosti – 873.489,05 €
3. zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine – 190.609,07 €

Tekući budžet iznosio je **4.903.855,12 €**.

Planirani budžet je uvećan preusmjerenjem sredstava u budžet Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u iznosu od **1.433.205,40 €** i umanjen nakon preusmjerenja sredstava Ministarstvu vanjskih poslova u cilju realizacije obaveza prema zaposlenima u diplomatsko-konzularnim predstavništvima **70.366,77€**, preusmjerenjem **68.000,00** ušteda Ministarstvu finansija i socijalnog staranja i preusmjerenjem Upravi za katastar i državnu imovinu za objedinjene javne nabavke **16.792,00€**.

Izvršenje budžeta

Izvršenje budžeta za 2021 godinu iznosi **4.688.724,60** što je **95,61%** tekućeg budžeta.

XI MEĐURESORSKA SARADNJA

Kao koordinatori i članovi radnih grupa službenici Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava učestvovali su u pripremi sljedećih dokumenata:

- IZVJEŠTAJI

- I Prilog izvještaju EK o Crnoj Gori za 2021. godinu
- Priprema informacija, koordinacija i realizacija X sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i bezbjednost
- Ažuriranje statusa realizacije privremenih mjerila u poglavlju 23
- II Prilog izvještaju EK o Crnoj Gori za 2021. godinu
- Dinamički plan aktivnosti koje vode do ispunjenja Privremenih mjerila u Poglavlju 23 – Pravosuđe i temeljna prava
- Prilog za XI sastanak Odbora za pravdu, slobodu i bezbjednost
- Nacrt Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2022-2023
- Polugodišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana u poglavlju 23 za period za period od 1. jula do 31. decembra 2020.
- Polugodišnji izvještaj o realizaciji aktivnosti iz Akcionog plana u poglavlju 23 za period za period od 1. januara do 30. jun 2021.
- Izvještaj o realizaciji Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2020-2022
- Učešće na X Pododboru za pravdu, slobodu i bezbjednost

- UPITNICI

- Upitnik SE i EU „Dashboard Western Balkans“ - CEPEJ
- Upitnik Evropske komisije za efikasnost pravosuđa - CEPEJ
- Upitnik specijalnog izvjestioca UN za nezavisnost sudija i advokata
- Upitnik Evropskog centra za monitoring droga i zavisnost od droga (EMCDDA)
- Upitnik u vezi sa zaštitom djece od seksualnog zlostavljanja putem informacionih tehnologija, a za potrebe razvoja modula za obuku sudija, tužioca i policije u okviru projekta Savjeta Evrope End OCSEA
- Preduzete mjere u borbi protiv podmićivanja, posebno za sprečavanje traženja ili primanja mita od strane javnih funkcionera (UNCAC)

Predstavnici Ministarstva pravde su učestvovali su u radu Radne grupe za Pregovaračko poglavlje 23, i u komisijama i radnim grupama drugih ministarstava, za različite oblasti u cilju realizacije javnih politika i programa rada Vlade, kao što su:

1. Učešće u Radnoj grupi za izradu Zakona o stečaju,
2. Učešće u izradi Izvještaja o realizaciji preporuka Komiteta za prava osoba sa invaliditetom,
3. Praćenje realizacije mjera iz Akcionog plana za implementaciju Programa razvoja alternativnog rješavanja sporova,
4. Učešće u radnoj grupi za izradu Bilateralnih investicionih sporazuma.

Dodatno, kao koordinatori i članovi radnih grupa, službenici Ministarstva učestvovali su u pripremi priloga Izvještaju o realizaciji aktivnosti za AP za 2020. godinu za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, priloga Izvještaju o bilansu ljudskih prava – oblast temeljna prava i CPT tabele za dva izvještajna perioda. Učešće u izradi Akcionog plana za implementaciju preporuka trećeg ciklusa Opšteg periodičnog pregleda (UPR), učešće na izradi Srednjeročni izvještaj UPR i koordinacija izvještavanja za oblast Tortura (UPR), izradi odgovora na SPACE I i II upitnika Savjeta za penološku saradnju (PC-CP).

U organizaciji Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava Crne Gore (kao pravnog prethodnika Ministarstva pravde Crne Gore), Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu Crne Gore, Holandskog Helsinškog komiteta i Centra za međunarodnu pravnu saradnju iz Holandije, a pod pokroviteljstvom Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Holandije, u prethodnom vremenskom periodu je sproveden Matra CoPROL projekat: "Osnaživanje probacije i sistema alternativnih sankcija u Crnoj Gori i Srbiji". Navedeni projekat je realizovan u vremenskom periodu od 01.10.2017. godine do 31.12.2020. godine, ali je zbog nerealizovanih aktivnosti usled epidemije virusa korona, njegovo trajanje produženo do kraja 2021. godine. Navedeni projekat predstavlja nastavak Matra CoPROL projekta "Podrška radu Direkcije za uslovnu slobodu i sistemu alternativnih sankcija u Crnoj Gori", koji je sproveden u vremenskom periodu od 01.01.2014. godine do 30.06.2017. godine, od strane istih partnera i takođe pod finansijskom podrškom Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Holandije. U 2021. godini je sprovedena online - obuka za dva probaciona službenika Direkcije za uslovnu slobodu, a rađeno je i na unaprijeđenju instrumenta za procjenu rizika.

U okviru obaveza i aktivnosti iz domena pregovora Crne Gore sa Evropskom unijom, službenici Direktorata za međunarodnu saradnju redovno su učestvovali u radu radnih grupa za poglavlja 23 i 31, pratili aktivnosti koje proizilaze iz pregovaračkog procesa sa EU u ovim poglavljima i izvještavali o realizaciji mjera iz nadležnosti Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.

U sklopu aktivnosti u okviru Radne grupe za poglavlje 23, službenik Direktorata za međunarodnu saradnju učestvovao je u izradi Dinamičkog plana aktivnosti na ispunjavanju privremenih mjerila u poglavlju 23. Predstavnici Direkcije učestvovali su u radu tematskih sjednica za oblast pravosuđa, temeljnih prava i borbe protiv korupcije.

U kontinuitetu je vršena procjena relevantnosti CELEX-a u sklopu usklađivanja crnogorskog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU. Takođe, praćena je ekspertska misija Evropske komisije među kojima je i peer review misija na temu Zakona o zabrani diskriminacije.

Službenik Direktorata za međunarodnu saradnju učestvuje u radu Radne grupe za izmjenu i dopunu medijskih zakona i to: Zakona o medijima, Zakona o javnom emiteru RTCG i Nacrta zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, kao i Radne grupe za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019 -2022.

Službenik Direktorata za međunarodnu saradnju je i član Komisije za ocjenjivanje i vrednovanje aplikacija za ugovor o uslugama "Javne kampanje protiv prisilnih – ugovorenih dječijih brakova, porodičnog nasilja i prosjačenja" u okviru SOPEES projekata.

Predstavnik Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava učestvovao je u radu Međuresorne radne grupe za izradu Nacrta zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama.

Predstavnik Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava član je Odbora za nadgledanje IPARD II.

Predstavnici Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava učestvovali su u radu rezultantske grupe za demokratsko upravljanje u procesu izrade novog Integrisanog programa saradnje sa UN sistemom u Crnoj Gori 2023-2027.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava učestvovalo je u procesu prioritizacije infrastrukturnih projekata za oblast društvenih djelatnosti, kroz članstvo u Sektorskoj radnoj grupi za izbor i ocjenu strateškog značaja prioriternih infrastrukturnih projekata za oblast društvenih djelatnosti.

U okviru redovnih aktivnosti, u saradnji sa relevantnim resorima, tokom 2021. godine sprovedene su i brojne analize i data mišljenja na strateške dokumente i propise u pripremi.

Odgovoreno je na zahtjeve Ministarstva vanjskih poslova za sastanke u okviru priprema za stupanje na dužnost diplomatsko-konzularnih predstavnika Crne Gore, te su obavljani odgovarajući susreti i razgovori sa kandidatima za diplomate u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu.

XII MEĐUNARODNA SARADNJA

Predstavnici Direktorata za pravosuđe učestvovali su na sastancima i zasjedanjima Evropske komisije za efikasnost pravosuđa (**CEPEJ**).

Predstavnici Direktorata za krivično i građansko zakonodavstvo učestvovali su na sastancima i zasjedanjima komiteta Savjeta Evrope, ali i na sljedećim konferencijama i sastancima:

- ❖ CSW65 side-event on Istanbul convention – učešće na i prezentacija, u saradnji sa Kraljevinom Švedskom.
- ❖ UNODC -regionalni sastanak na temu strategija protiv organizovanog kriminala za Jugoistočnu Evropu.
- ❖ Posjeta Evaluacionog tima Grupe zemalja Savjeta Evrope za borbu protiv korupcije (GRECO),
- ❖ Regionalni forum - „Mapa puta antikopracije i ilegalnih finansijskih tokova“, pod pokroviteljstvom Berlinskog procesa i uz ekspertsku pomoć UNODC-a i RAI-a.

Predstavnici Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija učestvovali su na webinar sastancima i zasjedanjima Savjeta Evrope, Savjeta za penološku saradnju (PC-CP), Konfederacije Evropskih probacionih službi (CEP), Komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje (CPT), Komitet Ujedinjenih nacija protiv torture (CAT) i Zapadnobalkanskog investicijskog okvira (WBIF).

U okviru projekta Savjeta Evrope “Horizontal Facility za Zapadni Balkan i Tursku 2019-2022“ 3 (tri) službenika Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava - Direkcije za uslovnu slobodu, su u vremenskom periodu mart - april 2021. godine pohađala i uspješno završila on-line HELP kurs pod nazivom “Prevenција radikalizacije – Crna Gora 2021“, za šta su im dodijeljeni sertifikati.

U okviru saradnje koju smo imali sa Agencijom Ujedinjenih nacija za rodnu ravnopravnost i osnaživanje žena, ugovorena je donacija tehničke opreme za elektronski monitoring osuđenih lica kojima je izrečena mjera bezbjednosti zabrana približavanja, u ukupnoj vrijednosti od 744.938,00 USD.

Službenici Direktorata za međunarodnu saradnju učestvovali su na sastancima i zasjedanjima komiteta Savjeta Evrope, kao i brojnim seminarima i konferencijama održanim u online formatu među kojima su i:

- CEPOL – radionica u okviru projekata “Partnerstvo na Zapadnom Balkanu u borbi protiv kriminala i terorizma“
- Konferencija u organizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja na temu „Platforma ekonomskog oporavka Crne Gore 2022-2026. godine“
- Radionica u organizaciji Kancelarije za evropske integracije u saradnji sa UNDP-jem na temu „Strateško uvezivanje i unapređivanje nacrta Strateškog odgovora za prozor 1 - Vladavina prava, temeljna prava i demokratija “.

Službenici Direktorata za međunarodnu saradnju pripremili su sledeće materijale:

- Drugi periodični izvještaj o sprovođenju Međunarodne konvencije za zaštitu svih lica od prisilnog nestanka, koji je Vlada usvojila na sjednici održanoj 30. septembra 2021. godine (Zaključak Vlade broj: 04-4603/2 od 7. oktobra 2021. godine);
- Izvještaj o sprovođenju Rezolucije Savjeta za ljudska prava 39/11 o ravnopravnom učešću u političkom i javnom životu;
- Upitnik Međunarodnog krivičnog suda u Hagu (ICC) o pokretanju digitalne platforme o saradnji;

- Upitnik Međunarodnog krivičnog u Hagu (ICC) o planu aktivnosti u cilju postizanja univerzalnosti i pune implementacije Rimskog statuta; i
- Godišnji upitnik Kancelarije UN protiv droge i kriminala.

Sa nivoa Direktorata za međunarodnu saradnju u prethodnoj godini praćeno je više projekata među kojima je i „Od nezakonitih finansijskih tokova do oduzimanja imovine“ koji sprovodi UNODC i Vlada UK.

Tokom 2021. godine ostvarivana je saradnja sa Sekretarijatom Regionalne antikorupcijske inicijative (RAI) povodom potpisanog Međunarodnog sporazuma o razmjeni podataka u svrhe provjere izjava o imovini, kao i Regionalnim savjetom za saradnju (RCC).

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je pripremlilo, a Vlada Crne Gore usvojila na sjednici od 12. novembra 2021. godine, Informaciju o potrebi potpisivanja Protokola 16 uz Evropsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Protokol 16 je potpisan 13. decembra 2021. godine na Konferenciji ministara pravde država članica Savjeta Evrope u Veneciji.

XIII IPA Projekti

VIŠEKORISNIČKA IPA

IPA 2019 Regionalni projekat „Borba protiv teškog kriminala na Zapadnom Balkanu“ – predstavlja nastavak Regionalnog projekta IPA 2017 „Borba protiv teškog kriminala na Zapadnom Balkanu“ – opšti cilj Projekta je jačanje odgovora nadležnih institucija na Zapadnom Balkanu u borbi protiv teškog organizovanog kriminala i terorizma, na način što će se ojačati saradnja sa EUROJUST, EUROPOL i drugim institucijama i organizacijama Evropske unije. Trajanje projekta: jul 2020 - jul 2023. godine. Ukupna vrijednost projekta: 17.9 miliona eura.

WB20-MNE-SOC-01 „Izgradnja zatvora u Mojkovcu: revizija studije izvodljivosti, priprema idejnog projekta, elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, glavnog projekta i tenderske dokumentacije“ - opšti cilj projekta je revizija studije izvodljivosti, priprema idejnog projekta, elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, glavnog projekta i tenderske dokumentacije za izgradnju zatvora u Mojkovcu. Ukupna vrijednost projekta: 1,2 miliona eura.

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava jedna je od institucija korisnica više projektnih aktivnosti u okviru II faze Programa horizontalne podrške Evropske unije/Savjeta Evrope „**Horizontalni mehanizam za Zapadni Balkan i Tursku**“:

a) Projekat ***„Unaprjeđenje proceduralne zaštite u sudskim postupcima“*** ima za cilj da podrži crnogorske institucije da dodatno usklade pravni okvir sa pravnom tekovinom EU, na koji način bi se osigurala efikasna zaštita prava osumnjičenih, optuženih i žrtava u krivičnom postupku. U kontekstu pregovaračkog procesa sa EU, Projekat doprinosi inkorporiranju EU direktiva u nacionalno zakonodavstvo i efikasnoj primjeni presuda Evropskog suda za ljudska prava (ESLJP) u nacionalnoj sudskoj praksi. Trajanje projekta: maj 2019 - maj 2022. Vrijednost projekta: 700.000 eura.

b) Projekat ***„Odgovornost i profesionalizam u pravosudnom sistemu“*** ima za cilj dalje jačanje odgovornosti i profesionalizma u pravosudnom sistemu Crne Gore. Trajanje projekta: maj 2019 - maj 2022. Vrijednost projekta: 800.000 eura.

c) Projekat ***„Dalje jačanje zaštite ljudskih prava pritvorenih i zatvorenih lica u Crnoj Gori“*** ima za cilj pružanje podrške crnogorskim organima u sprovođenju standarda utvrđenih u Evropskoj konvenciji za sprječavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili

kažnjavanja, kao i sprovođenje preporuka Evropskog komiteta za sprečavanje torture – CPT. Trajanje projekta: maj 2019 - maj 2022. Vrijednost projekta: 750.000 eura.

d) **„Projekat za borbu protiv ekonomskog kriminala u Crnoj Gori“** ima za cilj da unaprijedi sprovođenje specifičnih ključnih preporuka Grupe država protiv korupcije (GRECO) i Komiteta eksperata za procjenu mjera u borbi protiv pranja novca i finansiranja terorizma (MONEYVAL), kao i Savjeta ministara i odgovarajuće konvencije Saveta Evrope. Projekat takođe ima za cilj dalje jačanje institucionalnih kapaciteta za suzbijanje i sprječavanje korupcije; pranja novca; i finansiranja terorizma u skladu sa evropskim standardima. Trajanje projekta: maj 2019 - maj 2022. Vrijednost projekta: 700.000 eura.

e) Regionalni projekat **„Jačanje zatvorskih kapaciteta za suzbijanje radikalizacije u zatvorima na Zapadnom Balkanu“** ima za cilj poboljšanje regionalne bezbjednosti unapređenjem međuinstitucionalne razmjene znanja i dobrih praksi u regionu u pogledu rješavanja radikalizacije u zatvorima, sa ciljem da se zaposlenima u zatvorskim institucijama obezbijede potrebni standardi, alati i instrumenti neophodni za adekvatno reagovanje. Takođe, cilj regionalnog projekta je i jačanje koordinacije između organa za borbu protiv radikalizacije u zatvorima i pružanje adekvatne post kaznene podrške nasilnim i ekstremističkim zatvorenicima nakon puštanja iz zatvora. Trajanje projekta: maj 2019 - maj 2022.

f) Regionalni projekat EU-COE **„Platforma Zapadnog Balkana - ka boljoj ocjeni rezultata napora pravosudnih reformi na Zapadnom Balkanu“** ima za cilj analizu pravosudnih sistema država Zapadnog Balkana na godišnjem nivou, koju vrši Komitet Savjeta Evrope za efikasnost pravosuđa (CEPEJ). Projekat je zvanično počeo 10. oktobra 2019. godine.

g) **iPROCEEDS 2** – zajednička inicijativa Evropske unije i Savjeta Evrope čiji je cilj daje jačanje kapaciteta vlasti u državama Zapadnog Balkana u oblasti traženja zaplene i oduzimanja imovine stečene sajber kriminalom i sprječavanja pranja novca na internetu i osiguranja elektronskih dokaza.

BILATERALNA SARADNJA

Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava učestvovalo je u pripremi i ažuriranju podsjetnika za Ministarstvo vanjskih poslova o bilateralnoj saradnji sa sljedećim zemljama: Albanija, Grčka, Hrvatska, Ujedinjeni Arapski Emirati i Pakistan.

Predstavnici Ministarstva pravde ljudskih i manjinskih prava učestvuju i u drugim projektima i inicijativama:

1. Projekat **“Unapređenje efikasnosti pravosuđa”**, koji se realizuje uz podršku UNDP-a i Ambasade Kraljevine Norveške, ima za cilj da pruži podršku u implementaciji Strategije informaciono-komunikacionih tehnologija pravosuđa na način da se unaprijedi sveukupna efikasnost i transparentnost pravosuđa u Crnoj Gori primjenom informaciono-komunikacionih tehnologija u svakodnevnom radu i upravljanju pravosudnih organa.

2. Projekat **„Jačanje vladavine prava i državnih institucija u Crnoj Gori“**, koji se realizuje uz podršku Vlade Velike Britanije i AIRE Centra, ima za cilj da implementira dalju nacionalnu efikasnu primjenu evropskih pravnih standarda i standarda ljudskih prava; kao i da pruži podršku daljem razvoju građanskog zakonodavstva, podržavajući proces izrade jedinstvenog Građanskog zakonika, koji će biti usklađen s najboljom praksom EU.

3. **Program stalnog pravnog savjetnika (RLA program)**, INL - Biro za borbu protiv međunarodne trgovine drogom i sprovođenje zakona, Stejt Dipartment - Program stalnog pravnog savjetnika (RLA program), koji se realizuje uz podršku Ambasade SAD u Podgorici, podržava reformu krivično-pravnog sistema u Crnoj Gori od 2008. godine i ima za cilj da pomogne Crnoj Gori ka članstvu EU.

REGIONALNA SARADNJA

Predstavnici Ministarstva pravde ljudskih i manjinskih prava učestvuju u raznim projektima i inicijativama:

1. Regionalna inicijativa **„Jednak pristup pravdi za djecu u zemljama Zapadnog Balkana“**, koja se realizuje u Crnoj Gori i Albaniji, uz tehničku podršku UNICEF-a i finansijsku pomoć Vlade Kraljevine Norveške, ima za cilj stvaranje preduslova za primjenu pravosuđa po mjeri djeteta, koje podrazumijeva primjenu procedura koje su prilagođene uzrastu djeteta, koje uzimaju u obzir mišljenje djeteta i vode računa o najboljem interesu djeteta u svim postupcima koji ga se tiču.
2. Projekat **„Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala na zapadnom Balkanu kroz jačanje povraćaja oduzete imovine“**, koji se realizuje uz podršku Vlade Velike Britanije i AIRE Centra, posvećen je jačanju kapaciteta ključnih institucija (posebno tužilaštva, sudstva, institucija za obuku pravosudnih organa, organa za sprovođenje zakona i organa za upravljanje imovinom) za efikasno sprovođenje mjera za povraćaj imovine u slučajevima korupcije i organizovanog kriminala.
3. **UNODC – Inicijativa „Mapa puta antikorupcije i legalnih finansijskih tokova“** pod pokroviteljstvom Berlinaskog procesa i uz ekspertsku pomoć UNODC-a. Crna Gora se na samitu u Londonu obavezala na implementaciju aktivnosti u borbi protiv korupcije. Vlada Crne Gore je na sjednici od 15.07.2021. godine usvojila Mapu puta i Informaciju o sprovođenju inicijative „Mapa puta za borbu protiv korupcije i ilegalnih finansijskih tokova“, pod pokroviteljstvom Berlinskog procesa i uz ekspertsku pomoć UNODC-a i RAI-a. Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava je imenovalo predstavnika koji će biti član Nadzornog odbora i kontakt tačka.
4. **UNODC projekat „Od nezakonitih finansijskih transakcija do povraćaja imovine“** sprovodi Kancelarija Ujedinjenih nacija za borbu protiv droge i kriminala (UNODC), u okviru Regionalnog programa za Jugoistočnu Evropu 2020-2023. Ovaj projekat je dio podprograma (2) „Jačanje borbe protiv organizovanog kriminala i ilegalnih finansijskih tokova“. Opšti cilj ove inicijative je borba protiv organizovanog kriminala i terorizma kroz efikasno oduzimanje i povraćaj imovine i imovinske koristi proistekle iz krivičnog dela.

XIV KABINET MINISTRA

Odlukom o izboru predsjednika i članova 42. Vlade Crne Gore („Službeni list CG“, broj 117/20) za ministra pravde, ljudskih i manjinskih prava biran je dr Vladimir Laposavić, koji je funkciju ministra pravde, ljudskih i manjinskih prava obavljao do 17. juna 2021. godine kada je razriješen Odlukom o razrješenju ministra pravde, ljudskih i manjinskih prava 42. Vlade Crne Gore („Službeni list CG“, broj 66/21). Nakon razrješenja ministra pravde, ljudskih i manjinskih prava, odlukom predsjednika Vlade Crne Gore, za rukovodioca radom Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava određen je ministar unutrašnjih poslova mr Sergej Sekulović.

Tokom 2021. godine, ministar pravde, ljudskih i manjinskih prava i rukovodilac radom Ministarstva sa saradnicima realizovali su brojne inicijative, bilateralne i multilateralne susrete i radne sastanake, te učestvovali u različitim događajima, konferencijama i sastancima u zemlji i inostranstvu. Ostvarena je intenzivna saradnja sa relevantnim institucijama i tijelima, kao i komunikacija sa predstavnicima medija.

Ministar pravde, ljudskih i manjinskih prava je tokom vršenja funkcije ostvario brojne kontakte sa međunarodnom zajednicom i tim povodom su upriličeni sledeći događaji: susreti sa ambasadoricom Sjedinjenih Američkih Država - Džudi Rajzing Rajnke, ambasadoricom Velike Britanije – Karen Medoks, ambasadoricom Evropske unije u Crnoj Gori – Oanom Kristinom

Popom, šeficom programske kancelarije Savjeta Evrope u Crnoj Gori - Evgenijom Giakoumopoulou, ambasadorom Njemačke – dr Robertom Veberom, šefom predstavništva UNICEF-a u Crnoj Gori – Huanom Santaderom, ambasadorom Bugarske - Meglenom Plugestchievom, stalnim predstavnikom Ujedinjenih nacija u Crnoj Gori – Piterom Lundbergom, regionalnom koordinatorkom Agencije Ujedinjenih nacija za migracije (IOM) – Laurom Lungaroti, šeficom kancelarije IOM-a u Crnoj Gori – Dušicom Živković, ambasadorom Republike Francuske – Kristijanom Timonijem, predstavnikom Evropskog jevrejskog kongresa – Ofirom Revhom, apostolskim nuncijem u Crnoj Gori (sa sjedištem u Sarajevu) – nadbiskupom Luidijem Pecutom, te predstavnicima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti u Crnoj Gori, predstavnicima vjerskih zajednica u Crnoj Gori, predstavnicima nacionalnih savjeta u Crnoj Gori, kao i predstavnicima nevladinih organizacija.

U izvještajnom periodu su organizovani i brojni medijski nastupi, među kojima su gostovanja ministra pravde, ljudskih i manjinskih prava u sledećim televizijskim emisijama: „Klub A“ - medijske kuće TV A1; „Načisto“ – medijske kuće RTV Vijesti; „OKO“ - medijske kuće RTS; „Slobodna zona“ - medijske kuće PRVA TV.

Ministar pravde, ljudskih i manjinskih prava se odazivao na pozive za događaje organizovane povodom obilježavanja međunarodnih dana i vjerskih praznika.

XV PREDLOG MJERA ZA UNAPREĐENJE STANJA

Može se konstatovati da je u izvještajnom periodu u Ministarstvu zapažen problem nedovoljnog broja izvršilaca u svim organizacionim jedinicama. Iako su postignuti zapaženi rezultati, oni su rezultat činjenice da postojeći izvršioc i u kontinuitetu obavljaju povećani obim posla, imajući u vidu činjenicu da je značajan broj sistematizovanih radnih mjesta (posebno u Direkciji za nadzor) bio nepopunjen. Pored nedovoljnog broja izvršilaca, na ostvarivanje značajnijih rezultata uticala su i kadrovske promjene koje su se dešavale tokom 2021. godine, kao i pandemija Covid 19.

Direktorat za pravosuđe i Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo će nastaviti rad na unapređenju normativnog okvira u izradi i implementaciji zakona u oblasti sudskog sistema, krivičnog i građanskog zakonodavstva, sa ciljem usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije.

Direktorat za izvršenje krivičnih sankcija će nastaviti da prati realizaciju ključnih infrastrukturnih projekata: izgradnje novog zatvora u Mojkovcu i objekata u UIKS-u (specijalne zdravstvene ustanove, nove prijavnice, multifunkcionalnog objekta i objekta zatvora otvorenog tipa).

U narednom periodu nužno je sagledati način prevazilaženja nedovoljnog broja kadra, imajući u vidu obim obaveza utvrđenih Srednjoročnim programom rada Vlade 2022-2024, strateškim dokumentima u oblasti pravosuđa i zahtjevima integracionog procesa Crne Gore u Evropsku uniju u okviru Poglavlja 23, obaveze koje se odnose na započete infrastrukturne projekte i saradnju sa međunarodnim organizacijama. Osim jačanja ljudskih resursa Ministarstva, u smislu povećanja broja zaposlenih i potrebno je i sagledati mogućnosti kontinuirane edukacije službenika.

Nedovoljan broj izvršilaca u svim organizacionim jedinicama, kao i veliki stepen opterećenosti postojećih službenika u budućem periodu može predstavljati rizik za blagovremeno i efikasno izvršavanje obaveza iz nadležnosti Ministarstva pravde, ljudskih i manjinskih prava.

Broj: 01-077/22-3169
Podgorica, 25.03.2022. godine